

KEVÄT 2023

Roope

JÄSEN, MUISTA LISÄTÄ
SÄHKÖPOSTIOSOITTEESI
JÄSENTIETOIHIN:
PIDASAARISTOSIISTINA.FI/
JASENTIEDOT

TULE MUKAAN SUOMEN SUURIMPAAN TALKOOJENGIIN
SIISTIEN BIITSIEN PUOLESTA! | MILTÄ NÄYTTÄÄ KESÄ VESILLÄ VUONNA 2100?
HAASTATELUSSA KERTTU KOTAKORPI | LAJITTELUVINKIT VESILLÄLIKKUJALLE |
AHVENANMAA, TÄÄLTÄ TULLAAN! | KURKISTA KATUKAIVOON |
TUTUSTU UUSIIN JÄSENETUIHIIN

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY:N LEHTI

KANNEN KUVA: Veera Säilä

JULKAISIJA: Pidä Saaristo Siistinä ry
Linnankatu 16, 20100 Turku

TOIMISTO: p. 02 274 5500
info@pssry.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Veera Säilä

LEHDEN TOIMITUS: Linda Fagerström,
Julia Jännäri, Rasmus Karlsson, Kiia Palo,
Ida Sandberg, Veera Säilä, Terhi Takkinen, Kimberly Terry

GRAAFINEN SUUNNITTELU: Pauliina Vesterinen / Pauhaus

KUVITUKSET: s. 9, 14, 21 ja 22–23 Arto Vesterinen

KÄÄNNÖKSET: Scandix Oy

KIRJAPAINO: Yhteistyökumppanimme Jaakkoo-Taara Oy

© 2023 Pidä Saaristo Siistinä ry

Vuosikymmenen talkoot

Julia Jännäri

*Siisti Biitsi -ohjelmapäällikkö,
Pidä Saaristo Siistinä ry*

Oma unelmarantani on loivasti mereen laskevaa silokalliota, jonka äärellä voi katsella pikkukalojen seikkailuja rakkolevän lomassa. Koska ihmiset ovat erilaisia, tiedän, että kaikilla on oma unelmarantansa ja oma unelmani tuskin löytyy unelmarantojen top kypistä.

Sen verran kuitenkin uskallan väittää, että kenenkään unelmaranta tuskin on roskien peittämä kaatopaikka.

Yhdistys toteutti ensimmäisen dokumentoidun roskaseurannan vuonna 1978 Turun saaristossa, ja roskaa riitti koko tutkimusalueella. Tutkimus toistettiin samalla reitillä kuusi vuotta myöhemmin ja huomionarvoista oli, että muovin osuus roskista oli noussut 160 %.

Lähes 30 vuotta ensimmäisten seurantojen jälkeen PSS ry osallistui keskeisen Itämeren maiden rantaroskaa kartoittavaan MARLIN-projektiin. Koska luontokansana usein koemme olevamme ympäristöasioissa askelen verran edellä, odotimme, että saisimme loppuraportissa puhtaat paperit. Projektin seurauksena jouduttiin kuitenkin toteamaan, että Suomessa oli muita kumppanimaita roskaisemmat rannat.

Jotain erityistä projektista kuitenkin seurasi, nimittäin rantojensiivoustalkoo-ohjelma Siisti Biitsi.

Siisti Biitsin tarkoituksena on koota ihmiset yhteen yhteisen hyvän nimissä ja opettaa havaintojen ja toiminnan kautta, miten roskaisuus vaikuttaa omaan lähiympäristöömme. Rantasiivoustalkoisiin osallistuminen auttaa luomaan merkityksellisyden tunnetta ja vahvistaa luontosuhdetta.

Jos et heitä roskia kotisi lattialle, miksi tekisit niin itsellesi rakkaalla rannalla?

Siisti Biitsi kannustaa ihmisiä myös osallistumaan kansalaistieteen tekemiseen. Siivoustalkoissa kerättävät roskat kirjataan ylös, ja PSS ry seuraa tietojen avulla rantojen roskaisuuden laajuutta ja kehitystä. Kuten arvata saattaa, yleisimmät roskatyyppit ovat tupakantumpit sekä muovi. Viimeisten yhdeksän vuoden aikana kansalaiset ovat raportoineet 730 265 yksittäistä roskaa ja lähes 75 % tästä määrästä on ollut muovia ja tupakantumpeja.

Muovi on erittäin hyvä materiaali. Se mahdollistaa meille monia asioita, joista ennen voitiin vain unelmoida. Mutta meillä on vielä hirveästi opittavaa siitä materiaalina. Suurimpia haasteita on niin kutsutun kertakäyttömuovin alhainen arvostus rahanarvoisena raaka-aineena. Suomi on monin tavoin kierrätyksen ja kiertotalouden mallimaa, ja palautuspullojen ja -tölkkien panttijärjestelmä on maailmanlaajuisestikin huippuluokkaa. Tämän päivän kiinnostavin haaste onkin, miten saisimme kertakäyttömuovin kiertämään yhtä tehokkaasti kuin muovipullot.

Kun tähänkin aikaan löytyy ratkaisu, voimme toivottavasti kokoontua rannoille iloisemmissa merkeissä. Emme siivoamaan, vaan nauttimaan upeasta ja roskattomasta luonnosta.

Mutta sitä ennen tule mukaan Suomen suurimpaan talkoojengiin Siisti Biitsi -ohjelman 10. vuosijuhlavuoden kunniaksi!

Lue lisää Siisti Biitsistä sivulta 16.

Pinnalla

Kevät-Roope

Siisti Biitsin juhlavuosi

Roopen messissä

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus.....	3
Pinnalla.....	4
Roope-vinkki.....	9
Kevät-Roope.....	10
Äänimerkkejä.....	14
Siisti Biitsin juhlavuosi.....	16
Roopen kasvot.....	20
Roopen satamabingo.....	21
Roopen messissä.....	22
Yhteistyön voimaa.....	24
Yhteinen ympäristömme.....	26
Vieraskynä: Sarlin.....	29
Roopen kompassissa.....	30
Roope-tuotteet.....	32
Yhteystiedot.....	35
Tukijamme.....	36

Koonnut: PSS ry:n toimitus

1. Kolme tärkeää syytä lisätä sähköpostiosoitteesi jäsentietoihin!

1. Syksyn Roope-lehti ilmestyy jatkossa sähköisenä

Syksyllä ilmestyvä Roope-lehti toimitetaan jäsenille sähköisenä. Oletan siis lisännyt sähköpostiosoitteesi jäsentietoihin, jotta lehti kilahtaa sinunkin sähköpostiisi? Sähköpostin lisääminen onnistuu helposti nettisivuiltamme löytyvällä lomakkeella osoitteessa pidsaariostiistina.fi/jasentiedot tai voit ilmoittaa sen sähköpostilla: info@pssry.fi.

2. PSS ry:n jäsenkirje tuo jäsen-edut sähköpostiisi

Päivitetty jäsenkirjeemme ilmestyy noin kahden kuukauden välein ja välittää vesistöjen ystäville ajankohtaista tietoa jäsenyydestä ja jäseneduista. Jäsenetuja tarjoavat tänä vuonna muun muassa **Makian**, **Ursuitin** ja **Posankan verkkokaupat**, **Viking Line** sekä veneenpohjapalvelu **Brush 'n Go**. Toukokuusta alkaen löydät jäsenkirjeestä myös jäsennumerosi.

3. Voit valita laskutustavaksi maksuttoman sähköisen laskun

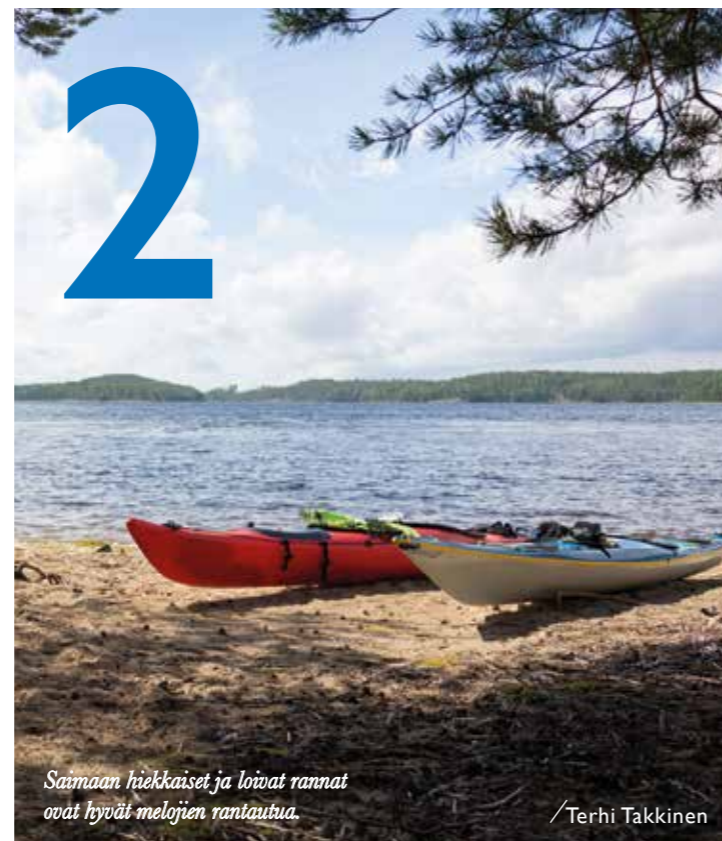
Kun käyt lisäämässä sähköpostiosoitteen jäsentietoihisi, kannattaa samalla valita laskutustavaksi sähköinen lasku. Näin saat ensi vuoden jäsenlaskun maksutta sähköpostiisi. Vaihtoehtoisesti voit käydä tekemässä e-laskusopimuksen verkkopankissasi. Tätä varten tarvitset viimeisimmällä jäsenlaskulla näkyvän viitenumeron ja jäsennumeron. Paperilaskuihin lisätään viiden euron paperilaskulisä.

VOIT OLLA KAIKISSA JÄSENASIOISSA YHTEYDESSÄ TOIMISTOOMME SÄHKÖPOSTITSE OSOITTEeseen
info@pssry.fi tai puhelimitse 02 274 5500 (ma–pe 9–15).

2. Konkreettisia toimia Etelä-Saimaan virkistysalueiden kehittämiseksi

Etelä-Saimaalla käynnissä olevassa Koordi-hankkeessa tehtiin viime kesänä kävijätutkimus, jolla saatiin retkisatamien kävijöiltä tuoretta tietoa vapaa-ajan vietosta Saimaalla. Nyt hankkeen toisena vuonna hyödynnetään kävijätutkimuksen tuloksia ja suunnitellaan konkreettisia toimia alueen toimintojen kehittämiseksi, kuten kävijöiden ohjeistamista ja eri toimijoiden välistä viestintää.

Koordi-hankkeen toteuttaja on Etelä-Karjalan virkistysalueasiantuntija, ja PSS ry on hankekumppani. Hankkeen projektipäällikkö on **Heidi Korhonen**. Hankkeella kehitetään Eteläisen Saimaan virkistysalueiden luontomatkailevia Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnissa 2022–2023.

Saimaan hiekkaiset ja loivat rannat ovat hyvät melojien rantautua.

Terhi Takkinen

Seuraa uusia somekanaviamme, niin pysyt ajan tasalla PSS ry:n toiminnan kehittymisestä Ahvenanmaalla.
📍 [hallskargardenrenland](https://www.hallskargardenrenland.fi)
f [Häll Skärgården Ren if Åland](https://www.facebook.com/HallSkargardenRenIF)

Kimberly Terry

3. Laajennamme toimintaamme Ahvenanmaalle

Vuoden alusta käynnistimme toimintaamme Ahvenanmaalla. Ahvenanmaalla tavoitteemme on muun muassa päästä kehittämään alueen satamien toimintaa yhdessä satamayrittäjien kanssa sekä kannustaa ahvenanmaalaiset mukaan Siisti Biitsi-ohjelmaan sekä jalkauttaa ohjelman kummikoulu-toiminta paikallisiin kouluihin ja harrastusryhmiin. Aluekoordinaattorina on aloittanut ahvenanmaalainen **Kimberly Terry**, joka on hyvin perehtynyt maakunnan ympäristötyöhön. Osaamista hänelle on kertynyt ympäristö- ja meribiologian opinnoista Åbo Akademista ja aiemmasta työskentelystä Ahvenanmaan Luonto ja Ympäristö -yhdistyksessä (Ålands Natur & Miljö).

– Odotan innolla, että pääsen viemään PSS ry:n tärkeää työtä Ahvenanmaalle. Ahvenanmaa on iso osa Suomen saaristoa, ja meri ympäröi meitä. Siksi meren hyvinvointi on meille erittäin tärkeää. Yhdessä voimme saada aikaan suuren muutoksen ympäristön hyväksi. Toivottavasti saamme yhdistykselle myös uusia jäseniä Ahvenanmaalta, Terry sanoo.

Veera Säilä

4. Saariston romunkeräys Paraisilla ja Naantalissa 3.–6.7.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ja PSS ry:n romunkeräyksessä otetaan maksutta vastaan kotitalouksien vaarallisia jätteitä, sähkölaitteita ja metalliromua sekä romuajoneuvoja ennakoilmoituksella. Maksua vastaan otetaan kyytiin myös rakennus- ja siivousjätettä, jotka pakataan LSJH:n suursäkkeihin (89 €, sis. käsittely- ja kuljetusmaksun). Lisäksi PSS ry ja LSJH järjestävät tänäkin vuonna suosittu venekeräyksen, jossa M/S Roope käy noutamassa maksua vastaan etukäteen ilmoitetut käytöstä poistetut, huonokuntoiset venet. Lue lisää keräyksistä: pidsaariostiistina.fi tai lsjh.fi/kiertavat-keraykset

/ Miika Karppinen

6. Uudessa Makian mallistossa nähdään tuulahduksia 90-luvun kilpapurjehduskentältä!

Makia on jälleen tuonut markkinoille uuden hyväntekeväisyysmallistonsa PSS ry:n työn tukemiseksi. Tarjolla on tietysti luottovaatetta tyylietietoiselle vesilläliikkujalle eli raitapaitaa, huppareita, lippiksiä sekä teknisiä vaatteita löytyy joka lähtöön. Malliston myyntituotosta kerätään merkittävä osa yhdistyksen työhön puhtaampien vesistöjen puolesta.

Tutustu mallistoon verkossa osoitteessa makia.com tai lähimmällä jälleenmyyjällä.

5. Uutta! Edullisempi nuorisojäsenyys 15–25-vuotiaille vesistöjen ystäville

Haluamme kutsua nuoret vesistöjen ystävät mukaan kasvavaan joukkoomme! Siksi olemme ottaneet käyttöön uuden 15–25-vuotiaille tarkoitetun jäsenkategorian vuoden alusta alkaen. Nuorisojäsenet saavat käyttöönsä kaikki PSS ry:n jäsenedet budjettiystävällisempään 25 euron hintaan. Jos etsit aineetonta lahjaa 15–25-vuotiaalle vesillä viihtyvälle läheisesellesi, on PSS ry:n nuorisojäsenyys oivallinen valinta siihenkin.

Oletko kuullut Kuutti-ryhmästä?

Haluamme kuunnella entistä paremmin nuorten ajatuksia PSS ry:n toimintaa ja tulevaisuutta koskien. Siksi kokosimme vuoden 2022 alussa ryhmän nuorista veneilyharrastajista ja vesilläliikkujista. Ryhmä nimesi itsensä Kuutti-ryhmäksi, ja heidän kanssaan tavataan noin viisi kertaa vuodessa. Idearikasta ja upeaa Kuutti-ryhmäämme onkin kiittäminen muun muassa edullisemmasta nuorisojäsenyydestä!

Jos olet nuori 15–25-vuotias ja haluaisit osallistua valtakunnallisen Kuutti-ryhmän toimintaan, lähetä avoin hakemus osoitteeseen info@pssry.fi! Kerro hakemuksessasi lyhyesti itsestäsi ja perustele, miksi haluaisit mukaan ryhmään.

/ Antti Rastivo

7. Peräkonttikirppikset Savonlinnassa ja Säynätsalossa

PSS ry järjestää veneily- ja retkeilytarvikkeiden peräkonttikirppikset sekä Savonlinnassa että Jyväskylän Säynätsalossa. Varaa paikkasi ja tule myymään sinulle turhia ja toisille tarpeellisia varusteita! Myyntipaikka on ilmainen.

La 6.5. klo 9–12 Savonlinna, Inkilänkatu 42
Varaa paikkasi 015 514 648 tai roope.jarvisuomi@pssry.fi.

La 12.8. klo 9–12, Jyväskylä, Säynätsalon Juurikkasaari

Varaa paikkasi 040 3500 319 tai terhi.takkinen@pssry.fi.

Peräkonttikirppis toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän veneseuran kanssa.

8. Tule mukaan Suomen suurimpaan talkoojengiin joko lauantaina 6.5. tai milloin vain!

Olemme siivonneet Suomen ainutlaatuisten vesistöjen rantoja jo kymmenen vuotta yhdessä teidän kanssanne. Hyvä me! Siisti Biitsi -talkooohjelmamme juhlii 10. vuotisjuhlavuottaan tänä vuonna, ja siksi haluamme haastaa teidät kaikki ennennäkemättömän suuriin talkoisiin. Voit järjestää talkoot sinulle sopivana ajankohtana omalla lempirannallasi, olipa se sitten meren, järven tai joen äärellä. Merkitse jo nyt omat talkoosi Siisti Biitsi -nettisivujen kartalle!

Lisäksi järjestämme kaikille avoimet juhluvuoden yhteistalkoot Turussa 6.5. joihin olet tervetullut. Seuraa avoimia talkootapahtumia Siisti Biitsi -nettisivujen tai -sovelluksen kartalta tai ilmoita omat talkoosi sinne. Pääasia on, että siivoamme ja teemme yhdessä hyvää puhtaampien vesistöjen ja rantojen puolesta!

Järjestämme Siisti Biitsi -talkoot myös Mikkelissä ja sen neljässä ympäristökunnassa kevään aikana yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Siivoustalkoot ovat osa Syken WaterPlus-hanketta. Roskatalkoisiin kutsutaan mukaan vapaaehtoisia paikkakuntalaisia. Kerätyt roskat lasketaan ja raportoidaan tuttuun tapaan roskatyypeittäin maksuttomalla Siisti Biitsi -sovelluksella, joka on saatavilla sekä App Storella että Google Play -kaupassa. Tutustu talkoo-ohjeisiin: siistibiitsi.fi.

Suosittu talkoolaiishaku Ruisrockiin tulee taas

Tule PSS ry:n omaksi talkoolaiseksi Ruisrockiin tänä kesänä! Ruisrock-talkoolaisena sinulla on hieno mahdollisuus osallistua Suomen vanhimpaan festariin samanhenkisessä seurassa ja samalla myös Pidä Saaristo Siistinä ry:n varainhankintaan, kun festarialueella kerättyjen pullojen ja tölkkien tuotot lahjoitetaan PSS ry:n konkreettiseen ympäristöhuoltotyöhön vesistöjen hyväksi. Talkoolaiishaku avataan kevään aikana, joten seuraa somekanaviamme ja verkkosivujamme!

9. Haamuverkot pois vesistöistä kummittelemasta!

Pidä Saaristo Siistinä ry on mukana uudessa Re:Fish-hankkeessa, jossa keskitytään vapaa-ajan kalastukseen liittyvän roskan ja roskaantumisen ehkäisemiseen. Hankkeessa muun muassa poistetaan vesistöistä haamuverkkoja eli verkkoja, jotka ovat jääneet tai jätetty vesistöön eivätkä ole enää kalastajan hallussa.

– Haamuverkot voivat toimia ansoina vedessä pitkänkin aikaa ja aiheuttaa vesiympäristössä haittaa. Ne voivat jatkaa kalojen ja muiden merieläinten pyydystämistä eli haamukalastusta. Vapaa-ajan verkkojen katoamisesta ei tarvitse ilmoittaa eikä mikään

taho ole vastuussa niiden poistamisesta vesistöistä, joten on tärkeää nyt koordinoitua yhdessä asian suhteen, kertoo PSS ry:n projektipäällikkö **Jutta Vuolamo**.

Haamuverkkojen poistamisen lisäksi hankkeessa on tarkoitus poistaa myös muuta vapaa-ajan kalastukseen liittyvää roskaa Itämerestä ja sen rannoilta, selvittää käytöstä poistettujen verkkojen sekä kalastusvälineiden kierrätettävyyttä sekä kokeilla käytöstä poistettujen verkkojen keräystä yhteistyössä niitä myyvien tahojen kanssa.

PSS ry:n lisäksi hankkeessa on mukana Häll Sverige Rent, Suomen ympäristökeskus ja Tarton yliopisto. Hanke alkoi maaliskuussa ja kestää kolme vuotta. Sen rahoittaa Interreg Central Baltic -ohjelma.

/Erik Kokki

10. Suomi meloo ja soutaa maailman ympäri 10.–18.6.2023

Valtakunnallisen Suomi meloo ja soutaa -viikon tavoitteena on meloa, soutaa ja suppailla maailman ympäri eli kerätä viikon aikana vähintään 40 000 kilometriä vesillä liikkuen. Kaikki voivat kerätä kilometrejä missä vain ja ilmoittaa kilometrit verkkolinan kautta 10.–19.6. Kilometrejä keräämällä voi myös lahjoittaa Pidä Saaristo Siistinä ry:n toimintaan.

Tempauksella halutaan innostaa liikkumaan vesillä meloen ja soutaen ja nostaa esille turvallista ja vastuullista vesillä liikkumista. Kilometrejä kerätessä voi toteuttaa vaikkapa omat Siisti Biitsi -talkoot! Tapahtumaviikon toteuttaa Suomen Melonta- ja Soutuliitto yhteistyössä PSS ry:n, Suomen Ladun ja Suomi meloo -tapahtuman kanssa.

kiinnittää kaupunkilaisten huomio vesistöjen roskaantumiseen ja kerätä varoja PSS ry:n työhön vesistöjen roskaantumista vastaan. Tapahtuman mahdollistavat PSS ry:n lisäksi muun muassa Kristiina's Product Design, Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Turun kaupunki ja PSS ry:n pääyhtesiyökumppanina tänäkin vuonna jatkava DB Schenker. Adoptointi avataan vappuviikonloppuna, joten ota seurantaan PSS ry:n somet ja posankkarace.fi!

11. Posanka Race -adoptiot avataan vappuviikonloppuna – nappaa onnennumerosi ensimmäisten joukossa!

PSS ry:n ja Turun virallisen kaupunkieläimen Posankan yhteinen varainkeruutempaus Posanka Race järjestetään seuraavan kerran Turun päivänä 17.9.2023, jolloin tuhannet kylpyposankat kisaavat Aurajoessa puh- taampien vesistöjen puolesta. Tapahtumalla halutaan

ROOPE-VINKKI

Vinkit lajitteluun vesillä

Teksti: Terhi Takkinen

Veneillessä ja retkeileissä vesillä on tärkeää pyrkiä ehkäisemään turhan jätteen syntyä. Poimi tästä talteen parhaimmat vinkit jätteen vähentämiseen ja lajitteluun. Jätteen vähentäminen alkaa jo kaupassa valitsemalla mahdollisimman vähän pakattuja tuotteita.

1. Pakkaa elintarvikkeet kotona kestäviin ja pestäviin rasioihin, niin vältät jätteen turhan kuljettamisen.
2. Käytä myös lomalla ja retkeillessä omaa ostoskassia kaupassa käydessäsi. Suosi lähiruokaa ja kauden satoa.
3. Hanki veneeseen tai retkireppuun pestävä astiasto. Vältä kertakäyttöastioita ja -rasioita.
4. Hanki kestäviä ja korjattavia veneily- ja retkeilytarvikkeita.
5. Vältä mikromuoveja sisältäviä kosmetiikka- ja hygieniatuotteita.
6. Ainakin kierrätettäville lasi- ja metallijätteille tarkoitettujen keräysastiat tai -pussit on helppo sijoittaa esimerkiksi istuin- kaukalon penkin alle tai ankkurilaatikkoon. Keräysastia voi olla vaikka kannellinen ämpäri.
7. Vältä ruokahävikkiä ja käytä mielikuvitusta tai hävikkiruokavinkkejä ruoanlaitossa.
8. Jos satamassa on komposti, vie ruoantähteet sinne.
9. Tuo lajitellut roskat mahdollisuuksien mukaan maihin. Monissa satamissa on jätteiden lajittelumahdollisuus.
10. PSS ry:n jäsenille tarkoitettuihin Roope-palveluihin kuuluvat saariin sijoitetut jätepisteet. Ne on helppo löytää palvelu- suodattimilla kartasta: roopekartta.fi.

Tuleeko huomenna pouta?

Teksti: Veera Säilä

Sumuinen sää maaliskuisessa Helsingissä herättää kesäisiä keskusteluja, kun juttukaverina on Ylen säätiedotuksista tuttu meteorologi ja tietokirjailija Kerttu Kotakorpi. Eteen piirtyy aika-matka vesilläliikkujan kesään 77 vuoden päähän. Samalla selviää, mistä kumpuaa meteorologin palo vaikuttaa taistelussa ilmastonmuutosta ja luontokatoa vastaan.

Herää halu leikitellä ajatuksella kesästä vesillä vuonna 2100. Korkeapaine on seisautanut Suomen ylle, ja ennätyshelteet ovat ajaneet suomalaiset vesistöjen äärelle yhä aikaisemmin. Rantakalliot hehkuvat lämpöä ja lokit kirkuvat ja kaartelevat taivaalla. Vierasesataman terassilla on ruuhkaa, kun ihmiset tilaavat viilentäviä juomia ja hakeutuvat varjojen alle. Lapset juokselevat malttamattomina uimapuvuissaan, ja jäätelökioskin vieressä myydään kotimaisia vesimeloneja. Veneilykausi on pidentynyt lämmenneiden säiden vuoksi kaikilla Suomen vesistöalueilla. Yhä useampi satamanpitäjä pyörittää toimintaansa jo ympäri vuoden. Varsinkaan Etelä-Suomessa meri ei juurikaan enää jäädy, ja yhä harvempi nostaa veneensä telakalle talveksi. Monen haave etätöistä vesillä on toteutunut.

Äkkiseltään ilmastonmuutoksen vaikutukset tuntuvat suorastaan hellivän meitä vesilläliikkujia, niin merellä kuin järvilläkin.

Tällä auringon häikäisemällä mielikuvalla on kuitenkin varjopuolensa. Kuvasta rajautui pois tuulettoman sään seisottama vesi, jonka paksut sinilevälautat lilluvat rannoilla ja satamien ympärillä yhä pidempiä aikoja. Lapsille on rakennettu erillisiä uimapaikkoja maalle, vaikka niidenkin täyttöä pohjavedellä joudutaan rajoittamaan kesän kuivuuden vuoksi. Terasseilla hurisee tuulettimet, jotka työntävät sinilevän raskasta hajua pois ruokapöytien äärestä. Tästä perspektiivistä on vaikea nähdä sitä, miten ilmastonmuutos siirtää lajien elinympäristöjä kiihtyvällä tahdilla kohti pohjoista, ja erityisesti sitä, että kaikilla ei ole tilaa, minne siirtyä. Rehevöityminen ja vesistöjen lämpeneminen ovat kutistaneet monen lajin elinympäristöä, ja herkimmät lajit ovat uhattuina tai jo hävinneet.

/ Kerttu Kotakorpi

Haahka ja tiira ovat Kotakorven suosikkeja vesilinnuista. Haahka hurmaa ainutlaatuisella ulkomuodollaan ja on merkittävä lintu luonnonsuojelun ja ilmastonmuutoksen kannalta. Sulavalinjainen tiira tekee vaikutuksen kyvyllään suunnistaa toiselle puolen maapalloa.

Elämä ahtaalla

Kotakorpi seuraa työssään ilmastonmuutoksen vaikutuksia päivittäin ja on tutkinut aihetta vuosia. Vuonna 2021 ilmestyneessä esikoistietokirjassaan, *Suomen luonto 2100 – Tutkimusretki tulevaisuuteen*, hän on koennut kansantajuuden ja tieteellisen puolueettoman vision siitä, millainen Suomen vuodenkierto ja muuttuneet maisemat ovat vuonna 2100, jos lämpeneminen jatkuu ennallaan.

– Iso osa siitä, miksi lähdin opiskelemaan meteorologiaa, oli kiinnostukseni ilmastonmuutosta kohtaan. Halusin ymmärtää sitä paremmin. Minulla on aina ollut tunne, että haluan tehdä asialle jotakin ja tavoittaa erityisesti ihmisiä, joita nämä aiheet eivät ehkä muuten tavoita tai kiinnosta, Kotakorpi kertoo.

Kirjassa on valtavasti tietoa niin pinnan alta kuin päältä ja mielenkiintoisia kuvauksia eri lajien mahdollisista kohtaloista. Osa lajeista sopeutuu muuttuviin elinolosuhteisiin ja uusiakin lajeja vaeltaa etelästä Suomeen, mutta haavoittuvaiset lajit ovat uhattuina ja vaarassa hävitä kokonaan. Yksi asia nousee ylitse muiden: ilmaston lämpeneminen aiheuttaa valtavia muutoksia juuri vesistöissä – niin merellä, järvillä, virtavesissä kuin lammisakin.

Ilmaston lämmetessä Suomessa kärsitään kesäisin paikoin kovasta kuivuudesta, mutta vuositasolla sadanta tulee lisääntymään. Sademäärä on meillä jo nyt kasvanut noin yhdeksän prosenttia, kun lumiaika ja routa vähenevät. Samalla kasvukausi pitenee, joka osaltaan lisää vesistöjen rehevöitymistä, kun ravinteita valuu vesistöihin pidempiä aikoja ja ravinteiden määrä myös vedessä kasvaa. Ei jää kenellekään epäselväksi, että Itämeren suurin ongelma on liian suuri ravinnekuorma ja sen aiheuttama happikato merenpohjassa. Rehevöitymiseltä eivät säästy järvetkään, joiden vedet tummuvat tummumistaan.

– Sen takia on erittäin tärkeää, että vähennetään kuormitusta aina siellä, missä sitä voidaan vähentää. Uiminen ja vesistöjen hyötykäyttö tulee hankaloitumaan leväkukintojen vuoksi. Jos kalastaa, tulee huomaamaan suuria muutoksia myös kalalajeissa.

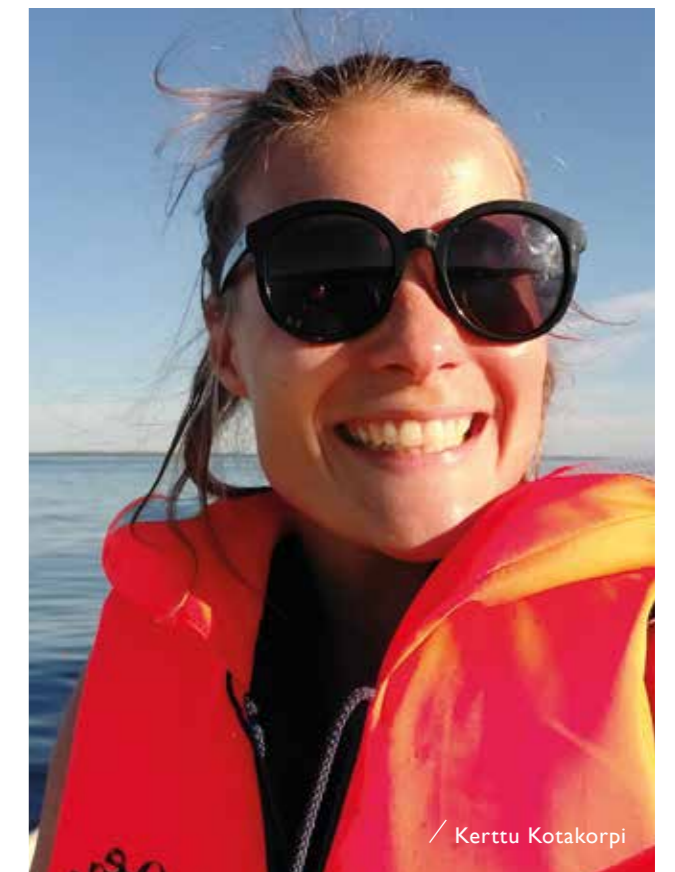
Lumiaika on jo nyt lyhentynyt kuukaudella Länsi- ja Etelä-Suomessa ja yli 50 päivää Ahvenanmaalla. Kun lumiaika lyhenee entisestään, ovat pinteessä ekosysteemit, jotka ovat tottuneet tuhansien vuosien ajan uinumaan jääkannen alla jopa puolet vuodesta.

Lisäksi lämpötilan noustessa veden tilavuus laajenee ja vedenpinta nousee. Tämä tulee vaikuttamaan muun muassa Pohjanlahden ainutlaatuisen maisemaan, jossa on saatu vielä ihailta jääkauden aiheuttamaa maankohoumaa ja alueen omaleimaista luontotyyppiä – rantaniittyä.

– Pohjanlahden maankohoamisesta johtunut ilmiö tulee nollaantumaan vuosisadan vaihteessa. Se on Perämeren ja

”Iso osa siitä, miksi lähdin opiskelemaan meteorologiaa, oli kiinnostukseni ilmastonmuutosta kohtaan. Halusin ymmärtää sitä paremmin. Minulla on aina ollut tunne, että haluan tehdä asialle jotakin ja tavoittaa erityisesti ihmisiä, joita nämä aiheet eivät ehkä muuten tavoita tai kiinnosta.”

Kotakorven Instagram-tili kannattaa ottaa seurantaan, jos haluaa tietoa päivän säästä ja havainnoista luonnossa.

/ Kerttu Kotakorpi

Merenkurkun maisemalle ja ekosysteemille iso muutos. Huhtikuusta lähtien Kotakorpi on päässyt jakamaan ilmastomuutoksen asiantuntijuuttaan täysin uudessa yhteydessä. 15-vuotinen ura sään ennustuksessa jää tauolle, kun hän siirtyy Ylen sisällä tekemään uutta ilmastosisältöä, joka julkaistaan vuonna 2024.

Perinteistä ja tavallista, mutta merkittävää

Kotakorven kiinnostus luontoon juontaa juurensa lapsuudesta. On helppo kuvitella hänet hyppimässä saappaat jalassa kuralätäköissä ja vaikuttuvan ukkosen yöllisistä näytöksistä. Kotakorpi kertoo lapsuuden

rytmittyneen perinteisistä ja tavallisista lintu-, pyöräily- ja hiihtoretkestä, marjastuksesta ja soutelusta mökillä Pohjanmaalla. Hän kokee juuri niiden vaikuttaneen merkittävästi luontosuhteeseensa.

Suomen luonnossa Kotakorpea kiehtoo sen monipuolisuus, sään ja vuodenaikojen vaihtelu ja lintujen elämä. Merellä on erityinen paikka hänen sydämessään.

– Meri on kaikille yhteinen, ja se on yhteydessä kaikkeen - reitti muualle maailmaan. On mieletöntä olla myrskyssä meren rannalla tuntien ja kuullen sen voiman. Meressä konkretisoituu myös ilmastomuutos, Kotakorpi perustelee.

Ilmastomuutoksen hengessä Kotakorpi kannustaa kaikkia tutustumaan lähiympäristöönsä ja kokeilemaan itselle uusia luonnossa liikkumisen muotoja. Elämysmatkailuun ei hänen mukaansa tarvitse muuta kuin eväät, kiikarit ja kameran. Linturakas Kotakorpi kannustaa myös opettelemaan tänä kesänä muutaman linnun lisää.

– Hyvä ohjenuora on löytää itsestä se sisäinen lapsi, joka jaksaa ihmetellä kukkia, eläimiä ja vesilammikoita. Itselle

tulee ainakin vähän semmoinen nolo olo, jos en tunne lintuja. Lajituntemus syventää luontosuhdetta, kun tutustuu niihin muihin tyyppeihin, joiden kanssa täällä eletään.

Luontoon lähtiessä on hyvä tarkistaa säätiedotuksen varoitukset, mutta vesilläliikkujia hän kehottaa seuraamaan juuri veneilijöille tarkoitettuja säätiedotuksia. Jonkin verran säätä voi ennustaa maisemastakin, kuten vanha merimiesten sanonta ”Red sky at night, sailors’ delight. Red sky at morning, sailors take warning” kuvaa.

– Sääsysteemit saapuvat meille lännestä. Jos lännessä on paljon kosteutta ilmassa, se tekee punerrusta taivaalle ja lupaillee sateita. Vesillä on hyvä tarkkailla pilviä ja varoa ukkosta. Kauniin ilman kumpupilveen pätee hyvä

nyrkkisääntö. Jos pilvi ennen puoltapäivää kasvaa leveyttään korkeammaksi, on hyvin mahdollista, että se kasvaa sade- tai ukkoskuuroksi asti, varoittaa Kotakorpi.

Vaikuttavuudesta vertaistukeen

Ilmastomuutos ja luontokato kulkevat käsikädessä, mutta ilmastomuutos ja hiilidioksidipäästöpolitiikka saavat enemmän palstatilaa mediassa ja yritysten vastuullisuusstrategioissa.

Kotakorpi kokee, että ilmastomuutoskeskustelut raivaavat kuitenkin pikku-hiljaa hyvän tien myös luontokadon ymmärtämiseksi.

– Ilmastomuutos on helpompi esittää paperilla ja laskelmissa, vaikka ilmasto muuten voi olla vaikea hahmottaa ja sen vaikutukset ovat rajattomia. Luontokadolle ei vielä ole mittareita, vaikka taas luonnon suojeleminen olisi ilmastonsuojelusta helpompaa, Kotakorpi pohtii.

”Toivon voivani jakaa vertaistukea niin hyvissä tuntemuksissa, mitä luonto ja siinä nyt tapahtuvat muutokset aiheuttavat.”

Vaalien jälkeen Kotakorven viesti päättäjille on selkeä. Tehdyistä luontosopimuksista tulee pitää kiinni, ja syitä hidasteluun ei tulisi etsiä. Hän nostaa koronapandemian esimerkiksi siitä, miten mukautuvaisia ihmiset ovat, ja miten kaikki muutokset eivät ole välttämättä negatiivisia.

– Sekä luontokatoon että ilmastomuutokseen liittyvissä asioissa pitäisi katsoa tulevaisuuteen ja löytää ne tavat, millä

sinne päästään. Jos tuijotetaan vain tätä hetkeä, hukataan mahdollisuuksia. On halvempaa tehdä asioita hyvissä ajoin kuin viimeingassa. Koronapandemia osoitti hyvin, että ratkaisuja on mahdollista tehdä, ja ne voivat tuoda hyviä asioita kaikille osapuolille.

Kotakorpi uskoo myös kansalaisvaikuttamiseen ja muistuttaa kansalaisten äänioikeudesta sekä erimerkkinä toimimisesta. Sitä hän pyrkii itsekin toteuttamaan niin työssä kuin vapaalla.

– Kaikki lähtee omasta elämästä, ja sitten voi vähän tuuppia lähipiiriäkin. Esimerkiksi sillä, mitä syö, miten liikkuu ja asuu, on iso vaikutus. Nyt tämä energiakriisi on varmasti herätellyt ihmisiä, ja moni on pystynyt jopa puolittamaan sähkönkulutuksen. Toivottavasti muutokset jäävät pysyviksi.

Syyskuussa ilmestyy Kotakorven toinen kirja *Minun luontoni*, jonka tavoitteena on tavoittaa uutta yleisöä. Se käsittelee ilmastomuutosta ja luontokatoa Kotakorven omien luontokuvien ja -retkeilykertomusten kera.

– Kirja on kaikille luonnossa aikaansa viettäville. Toivon voivani jakaa vertaistukea niin hyvissä kuin huonoissakin tuntemuksissa, mitä luonto ja siinä nyt tapahtuvat muutokset aiheuttavat. **R**

Digitaalisuuden kehittäjä. HubSpot partner.

HubSpot on CRM alusta, jossa on kaikki mitä tarvitset digitaaliseen markkinointiin, myyntiin ja asiakaspalveluun.

poutapilvi.fi

Äänimerkkejä

Kai Mykkänen

Kansanedustaja

Teksti: Veera Säilä **Kuvitus:** Arto Vesterinen

Kai Mykkänen haastoi Äänimerkkiin syksyn lehdessä vastannut merenkulkuneuvos Juha Nurminen.

Mitä luonto merkitsee sinulle?

Mielenrauhaa, laskevaa sykettä. Tärkein tapa palautua stressistä. Ja tietty kaiken elämän perusta, myös ihmisen olon.

Lempikohteesi Suomen vesistöissä?

Ulkosaaristo. Erityisesti upean valoisat myöhäiset kesäillat, kun valo heijastuu pitkin luodokoita määrättömiin.

Mihin ympäristön epäkohtaan haluaisit ihmisten kiinnittävän huomiota?

Varsinais-Suomen suurten jokien ravinnevaluma ei ole valitettavasti vähentynyt 20 vuodessa, vaikka paljon projekteja on tehty. Toki muutos vääjäämättä vaatii aikaa, kun jokipenkoissa on niin paljon kertynyttä ylijäämää. On kummallista, että niin vähän teemme ravinnekierron sulkemiseksi Saaristomeren valuma-alueen maataloudessa, kun kuitenkin teemme

valtavasti enemmän ilmastopäästöille. Ilmastonmuutos on toki eksistentiaalisempi asia ihmiskunnalle, mutta siinä Suomen merkitys on promille maailman päästöistä. Saaristomeren sinilevän pää lähde taas on Suomi itse.

Lupauksesi luonnolle

Panostaa niiden ravinnevirtojen sulkemiseen, joilla oikeasti on mittakaavassa suuri vaikutus Saaristomereen. Tämä vastakohdaksi sille, että ponnistus hajoaa liian suureen määrään pieniä hankkeita, jotka eivät osu oleellisiin suoniin.

Kenen äänimerkin haluaisit kuulla seuraavassa Roopessa?

Marimekon hallituksen puheenjohtajan Mika Ihmuotilan. Mika on omistautunut merkittävästi saaristoluonnolle ja ideoinut sen mahdollistamista entistä useammalle. **R**

HYVÄ IHOLLESI & YMPÄRISTÖLLE

Yhdessä puhtaampien vesistöjen puolesta

NIVEA on yksi Pidä Saaristo Siistinä ry:n pääyhteistyökumppaneista ja tukee tärkeää, puhtaan saaristo- ja järviluonnon hyväksi tehtävää työtä.

nivea.fi

Siisti Biitsi 10 vuotta

Ida Sandberg

Aktiivisin Siisti Biitsi -talkookausi alkaa keväällä heti lumien sulettua.

Lähde roskaretkelle lähimmälle rannalle ja juhlista 10-vuotiasta Siisti Biitsiä!

Teksti: Ida Sandberg

Mikä yhdistää Utön rantaan huuhtoutunutta VHF-radiota, Aurajoen alajuoksulta löytynyttä sairaalan verinäyteputkiloa, merirokon täplittämää muoviämpäriä sekä rikkinäistä pyykinpesukonetta? Ne ovat kaikki löytyneet Pidä Saaristo Siistinä ry:n Siisti Biitsi -rantojen siivoustalkoissa vuosien varrella. Siivoustalkoissa voi tulla vastaan mitä erikoisempia roskia, vaikka useimmiten rannoilta löytyykin samantyyppisiä roskia vuodesta toiseen.

PSS ry:n Siisti Biitsi -ohjelmalla on tänä vuonna käynnissä 10. toimintavuosi. Vuosien varrella talkoissa on kerätty roskien lisäksi kiinnostavaa dataa talkoolaisilta Suomen rannoilta löytyneen roskan määrästä ja laadusta. 10 vuoden aikana talkoissa on raportoitu yli 730 000 kerättyä roskaa. Raportointi on olennainen osa Siisti Biitsi -ohjelmaa, sillä sen avulla päästään pureutumaan roskaantumisongelman syntyisijoille: millaista roskaa löytyy mistäkin rannalta ja saataisiinko ongelmaa kitkettyä esimerkiksi roskiksia lisäämällä?

Yleisimpiä roskalöydöksiä ovat tupakantumpit, erilaiset muoviroskat, kuten ruokapakkaukset ja korkit, sekä pahvroskat. Maailman yleisin roska tupakantoppi johtaa edelleen kirkkaasti tilastoa. Edelleen monet nakkaavat

tumpin kadulle, mistä se voi kulkeutua hulevesijärjestelmää pitkin lähimpään vesistöön, missä siitä vapautuvat myrkyt voivat saastuttaa satoja litroja vettä ympäriltään. Myös löytyneen muoviroskan määrä on huolestuttava Siisti Biitsi -ohjelman päällikköä **Julia Jännäriä**.

– Oikein käytettynä muovi on erittäin hyvä materiaali, mutta luontoon päätyessään siitä tulee erittäin haitallista. Muovi ei maadu, vaan se jää luontoon pysyvästi. Muovista on haittaa eläimille, jotka saattavat takertua siihen tai nääntyä syötyään vatsalaukkunsa täyteen muovia. Jos muovia päätyy luontoon, sen kerääminen pois mahdollisimman nopeasti on erityisen tärkeää. Ajan saatossa muovi hajoaa mikromuoviksi, jolloin sitä on mahdotonta saada kerättyä, Jännäri kertoo.

PSS ry

Metalliroskan hajoamis aika on sen laadusta ja olosuhteista riippuen 200 vuodesta jopa 1000 vuoteen.

Muovi tehdään pääosin öljystä, mutta eri muovilaatujen valmistukseen käytetään myös laaja kirjo eri kemikaaleja. Esimerkiksi joissain kovamuoveissa olevat pehmentimet ovat eliöille pahoja hormonihäiriköitä eli kemikaaleja, jotka häiritsevät hormonitoimintaa.

– Etenkin kertakäyttömuovi on aikamme suurimpia roskaantumiseen liittyviä haasteita, sillä muovin arvoa materiaalina ei välttämättä vielä täysin tunnusteta, joten sen kierrätyksessä on parantamisen varaa, Jännäri kertoo.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin valoisaalta, sillä kiertotalouteen panostetaan yhä enemmän ja enemmän. Siisti Biitsi -ohjelma on tästä vuodesta alkaen osa laajaa, seitsemänvuotista PlastLIFE-hanketta, jonka tavoitteena on kestävä muovien kiertotalous Suomessa vuoteen 2035 mennessä.

Roskat pois rannoilta kansalaisvoimin

Suurin osa rantaroskasta on peräisin meiltä tavallisilta kuluttajilta, joten avaimet roskaantumisongelman ratkaisuun ovat meidän kaikkien käsissämme. Siisti Biitsi -talkoisiin osallistuminen on yksi hyvä keino oivaltaa tämä asia.

– Rantojen siivoaminen ei ole pelkästään rantojen puhdistamista, vaan se on samalla ympäristökasvatuksen

Miika Matilainen

Siivoustalkoot voi järjestää yksin tai yhdessä. Tärkeintä on innostus!

muoto. Toivottavasti jokainen, joka lähtee mukaan Siisti Biitsi -talkoisiin saa erilaisia oivalluksia roskan synnystä ja roskaantumisen vaikutuksista ja jälleen yhä useampi suomalainen on entistä tietoisempi roskaantumisasiheista, Jännäri kertoo.

Siisti Biitsi -ohjelman alkutaivalta olivat käynnistämässä aktiiviset kansalaiset, jotka halusivat tehdä jotain konkreettista rantojen pahenevalle roskaustilanteelle. Vuonna 2013 Pidä Saaristo Siistinä ry julkaisi vuosina 2011–2013 käynnissä olleen MARLIN-hankkeen karut luvut, jotka osoittivat, että Suomen rannat ovat kaikista roskaisimmat verrattuna muiden mukana olleiden maiden, Ruotsin, Viron ja Latvian, rantoihin.

Tulokset herättivät kansalaisissa huolta, ja yhdistys sai paljon yhteydenottoja, joissa pohdittiin, mitä asiaan eteen voisi itse kukin tehdä. Ratkaisuksi yhdistys kehitti kaikille sopivan Siisti Biitsi -talkoo-ohjelman, joka käynnistettiin vuonna 2014 muutaman viikon mittaisena kampanjana, mistä se on sittemmin laajentunut vuoden ympäri kestäväksi vankaksi osaksi yhdistyksen perustoimintaa. Vuonna 2020 Siisti Biitsin toiminta laajeni myös peruskouluihin Siisti Biitsi -kummikouluohjelman myötä, ja nykyään Siisti Biitsi -kummikouluja on jo nelisenkymmentä.

Siisti Biitsi 10 vuotta

Suomen suurin talkoojengi kasaan tänä vuonna

Tänä vuonna tarkoituksena on kerätä kasaan Suomen suurin talkoojengi – niin meren kuin järvienkin rannoille. Osallistuminen ei ole sidottu paikkaan tai aikaan, vaan voit olla osa jengiä sinulle sopivana aikana omalla suosikikirjannallasi.

– Vaikka gaaloille ja juhlapuheille on paikkansa, olemme todenneet, että Siisti Biitsiä juhlitaan parhaiten keräämällä mahdollisimman moni suomalainen yhteen Suomen suurimpaan talkoojengiin ja siivoamalla mahdollisimman monta roskaa pois rannoilta, Jännäri kertoo.

Siisti Biitsi -ohjelman taival ei pääty 10 vuoden rajapyykkiin. Roska ei ole rannoilta loppunut, joten työsarkaa vielä riittää.

– Rannoista tuskin koskaan tulee täysin roskattomia, mutta ympäristökasvatuksen ja ymmärryksen lisäämisen avulla saamme toivon mukaan vähennettyä roskan syntymistä hyvin radikaalisti. Kun keksitään uusia innovaatioita erilaisten kertakäyttömateriaalien korvaamiseen tai kierrättämiseen päästään tahallisesta roskaamisesta toivotavasti joskus kokonaan eroon, Jännäri kertoo. **R**

Siisti Biitsi -talkoisiin osallistuminen on näin helppoa:

1. Merkitse siivottava ranta Siisti Biitsi -sivujen karttaan: siistibiitsi.fi.
2. Vietä kiva päivä rannalla siivoustalkoiden merkeissä.
3. Raportoi löytyneet roskat meille maksuttomalla Siisti Biitsi - mobiilisovelluksella.
4. Huolehdi roskien jatkokäsittelystä.

Talkoojärjestäjinä voivat toimia niin yhdistykset, seurat, klubit, harrastusryhmät, koulut, kaupungit, kunnat, yritykset kuin yksittäiset henkilöt – toisin sanoen kaikki!

/ Ida Sandberg

Suomen suurin talkoojengi!

Olemme talkoilleet yhdessä jo 10 vuotta puhtaampien rantojen puolesta. Tule mukaan!

Finlands största talkogäng!

Vi har arbetat i 10 år för renare stränder. Kom med!

siistibiitsi.fi | snyggbeach.fi

Roopen kasvot

Teksti: Kiia Palo

Kuvat: Lotta Fager, Riku Kokkonen

Lotta Fager,

22, turkulainen Tampereella

Riku Kokkonen,

22, Jyväskylä

Millä tai miten liikut vesillä?

Purjehdin enimmäkseen Turun saaristossa omalla H-veneelläni. Kipinä purjehdukseen syntyi meripartion kautta, jota en ole myöskään unohtanut.

Miten kuulit PSS ry:stä?

Perheeni oli vuosia sitten kesäretkellä Björkössä, ja siellä näin PSS ry:n ihanan Roope-logon huussin ovelsa. Törmäsin Roope-logoon myös meripartion viikonlopupurjehduksilla. Iän ja tietoisuuden karttuessa otin tarkemmin selvää PSS ry:stä, ja kun hankin oman veneen, tuntui täysin luonnolliselta liittyä jäseneksi.

Millaisia varhaisimpia muistoja sinulla on vesistöjen ääreltä?

Perheelläni on mökki Nauvossa meren rannalla. Muistan, kuinka kesälomalla mökin sauna oli lämmin koko päivän ja juoksimme kavereideni kanssa vuoroin mereen uimaan, vuoroin saunaan, ja äiti toi meille mehua ja keksejä.

Mitä Suomen vesistöt merkitsevät sinulle?

Saaristo on kaunis päivästä, kellonajasta ja vuodenaikasta riippumatta. Maisemia ihaillessa on hyvä rauhoittua ja antaa kiireen hävitä.

Miksi koet tärkeäksi olla mukana Kuutti-ryhmässä?

PSS ry tekee töitä puhtaampien vesistöjen puolesta. Haluan omalta osaltani vaikuttaa siihen, että tärkeä veneilyharrastukseni on mahdollista kaikille puhtaissa vesistöissä – myös tulevaisuudessa.

Lempikohteesi vesillä:

Ulkosaaristolla on erityinen paikka sydämessäni. Esimerkiksi Utö ja Björkö ovat ehdottomasti suosikki-paikkojen listalla!

Terveisiä vesilläliikkuville:

Nauttikaa vesillä liikkumisesta, mutta liikkukaa siellä vastuullisesti, jotta meillä nuorillakin on jotain, mistä nauttia tulevaisuudessa.

Oletko vielä kuullut Kuutti-ryhmästä? Hieman yli vuosi sitten PSS ry kokosi ryhmän nuoria vesilläliikkuja, jotta yhdistyksen toimintaa ja tulevaisuutta voitaisiin tarkastella nuorten silmin. Nyt kaksi Kuutti-ryhmäläistä esittäytyy ja kertoo, mitä Suomen vesistöt merkitsevät heille.

Millä tai miten liikut vesillä?

Liikun vesillä moottoriveneellä yhdessä isäni ja veljeni kanssa, pääasiassa Päijänteellä kalastellen. Pidän myös soutelusta järvimaisemissa.

Miten kuulit PSS ry:stä?

Kuulin PSS ry:n toiminnasta isäni kautta, joka on liikkunut vesillä ja kalastanut koko ikänsä. Hän kehui yhdistyksen tekemää työtä vesilläliikkujiin hyväksi.

Millaisia varhaisimpia muistoja sinulla on vesistöjen ääreltä?

Olemme perheeni kanssa tehneet koko ikäni erilaisia reissuja ympäri pohjoisempaa Päijännettä, ja ne ovat ehdottomasti jääneet hyvinä muistoina mieleen.

Mitä Suomen vesistöt merkitsevät sinulle?

Suomen vesistöt ovat aina olleet hyviä paikkoja rauhoittua ja nauttia luonnosta. Vesillä olen saanut monia hyviä muistoja, ja akvaattisten tieteiden opiskelijana haluan säilyttää vesistömmä mahdollisimman luonnollisina, jotta muillakin on mahdollisuus nauttia niistä.

Miksi koet tärkeäksi olla mukana Kuutti-ryhmässä?

Haluan vaikuttaa ihmisten suhtautumiseen ja käyttäytymiseen luontoa kohtaan. On myös tärkeää saada nuoret kiinnostumaan PSS ry:n kaltaisista järjestöistä. Koen, että Kuutti-ryhmän kanssa minulla on tähän mahdollisuus.

Lempikohteesi vesillä:

Keski-Suomen vesistöt ovat minulle tuttuja ja lähellä sydäntäni, mutta Etelä-Konneveden järvimaisema on ehdoton suosikkini.

Terveisiä vesilläliikkuville:

Muistakaa liikkua vesillä vastuullisesti ja siististi. Silloin muille ja etenkin nuoremmalle sukupolvelle jää mukavampi muisto reissuista!

ROOPE-SATAMABINGO

Haasta perheesi tai ystäväsi Roope-satamabingoon.
Kuka saa vaaka- tai pystyriivin täyteen ensimmäisenä voi huutaa bingo!

Roopen messissä – kuulumisia kentältä

Roopen messissä Suomen ympäri

Teksti: Veera Säilä ja Terhi Takkinen

Suuntaatko kesällä kauniille järvivesille tai vaikuttaviin merimaisemiin? Roopen messissä -jutussa avaamme eteesi koko Pidä Saaristo Siistinä ry:n toiminta-alueen, jossa neljä huoltoalustamme ja viisi huoltovenettämme miehistöineen puurtavat ilolla ja ammattitaidolla taas tänäkin vuonna. Teemme töitä, jotta jokainen meistä voisi virkistyä vesillä ympäristöä kuormittamatta. Tuomme suuria määriä polttokelpoista jätettä saarista ja satoja kuutioita käymäläjätevesiä imutyhjennysasemista, huollamme huussit, astianpesupaikat ja saunat sekä ajamme polttopuut retkisatamiin ja teemme niissä monenkirjavaa kunnostustyötä. Kaikki Roope-palvelupisteet löydät helposti kartalta roopekartta.fi.

Pohjanlahti

Pohjanlahti on toiminta-alueistamme pohjoisin ja kolmanneksi suurin. Se ulottuu Iin Röytästä Kristiinankaupunkiin. Unescon maailmanperintökohteenakin tunnetulla ainutlaatuisella vesistöalueella retkeilevää palvelee noin 30 Roope-pistettä. Lars Björkaskärissä on yhdistyksen jäsen sauna ja Tankarin sekä Kuparisaaressa elämyksellisiä palveluita olemme kehittäneet myös liikuntaesteisille sopiviksi. Alueen huoltoa joudutaan tällä hetkellä tekemään väliaikaisella kalustolla. Uuden huoltoalustuksen M/S Roope-Botnian hankinta on yhdistyksen seuraava suuri ponnistus. Hanketta voi tukea kohdentamalla lahjoituksensa Pohjanlahdelle: [pidasaaristosiistin.fi/lahjoita](https://www.pidasaaristosiistin.fi/lahjoita).

Tiesitkö tämän? *Jättemäärät kasvoivat viime kesänä Pohjanlahdella entisestään. Jättepisteistä tuotiin 1108 säkkiä sekajätettä.*

Pirkanmaa

Vaikka vesillä saa olla halutessaan omissa rauhassa, on välillä mukava piipahtaa ihmisten ilmoilla. Kun kulkupeli on turvallisesti kiinnitetty rantaan, voi istahtaa nuotiolle tapaamaan muita vesillä liikkujia. Yhdessä on kiva jakaa kokemuksia ja hyväksi havaittuja retkeilyvinkkejä. Myös säästä on syytä puhua vesillä ollessa! Pirkanmaalla ylläpidämme veneilijöiden ja retkeilijöiden käyttöön tarkoitettuja huusseja ja kahta imutyhjennysasemaa. Alueen retkisatamainfra on vielä hyvin neitseellinen. Käytännössä kohteet ovat suurelta osin luonnonsatamia.

Tiesitkö tämän? *Pirkanmaan kohteita hoidetaan huoltoveneellä, jonka nimi on Roopesteri.*

Saaristomeri

Saaristomereltä kaikki alkoi, kun yhdistys perustettiin vuonna 1969. Nykyään vesilläliikkujaa ilahduttaa alueella yli 30 Roope-palvelupistettä ja 16 imutyhjennysasemaa sekä Trunsön saarella sijaitseva jäsen sauna ja vuokramökki Nuottatupa. Nuottatupa sai viime kesänä vierelleen uuden huussin. Lajittelu on helppoa vesillä, kun jättepisteistä löytyy oma paikkansa polttokelpoiselle jätteelle, lasille ja pienmetallille. Joissakin pisteissä lajitellaan myös paperi, biojäte ja pakkausmuovi. Uusin harmaavesisuodattimella varustettu astianpesupaikka löytyy Brunskärin saarelta. Laita Saariston romunkeräyksen ja venekeräyksen ajankohdat kalenteriin Pinnalla-osion uutisista!

Tiesitkö tämän? *Viime kesänä huoltoaluksemme M/S Roope miehistöineen toi maihin yli 120 m³ käymäläjätevesiä ja noin 100 tonnia polttokelpoista jätettä.*

Suomenlahti

Sijoitimme uusimman ponttonimallisen imutyhjennysaseman viime kesänä Espoon Käärnesaareen. Sen säiliöihin mahtuu noin 12 kuutiota veneilijöiden käymäläjätevesiä. Itäiseltä Suomenlahdelta löytyy neljä imutyhjennyslaitetta lisää. Näiden neljän lisäksi PSS ry huoltaa Kotkan kaupungin omistamia septilaitteita sekä Santion rajavartioaseman septilaitetta, kuivakäymälää ja jättepistettä.

Tiesitkö tämän? *Jos 12 kuutiota veneilijöiden käymäläjätevesiä päästettäisiin suoraan vesistöön, tuottaisi se merkäpainoltaan 6000 kg levää.*

Päijänne

Mikä sen parempaa kuin saapua tyrskyiseltä legiltä suojaan retkisatamaan ja laittaa sauna tulille! Huollamme Päijänteellä noin 20 Päijänteen virkistysalueyhdistyksen ja kaupunkien omistamaa kohdetta Lahden ja Jyväskylän välillä. Päijänteen retkisatamista löytyy muiden tuttujen Roope-palveluiden lisäksi maksullisia saunavuoroja Kalasaaresta, Pirttisaaresta, Vuorissalosta, Lehtisen saaresta ja Virtosaaresta. Lauteilla on kiva turista kansaretkelijöiden kanssa ja pulahtaa sitten puhtaaseen veteen virkistymään.

Tiesitkö tämän? *Päijänteellä ajoimme polttopuurankaa saariin 78,5 kiintokuutiota.*

Saimaa

Vuoksen vesistöalueella sijaitseva Saimaan toiminta-alue on toiminta-alueistamme maantieteellisesti laajin. M/S Roope-Saimaan miehistö yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa huoltaa alueen virkistysalueyhdistyksen ja -säätiön, kaupunkien ja kuntien omistamia retkisatamia, jotta veneilijät ja retkeilijät voisivat nauttia tästä ainutlaatuisesta retkisatamaverkostosta ympäristöä kuormittamatta. Esimerkiksi retkeilijälle retkisataman huussi voi tuoda toivotun helpotuksen. Saimaalla Rokansaaresta ja Ruuhonsaaresta löytyy myös lapsille sopiva huussi. Nämä pienikokoiset huussit rakensimme vuonna 2019 Partioaitan Ympäristöbonuksella.

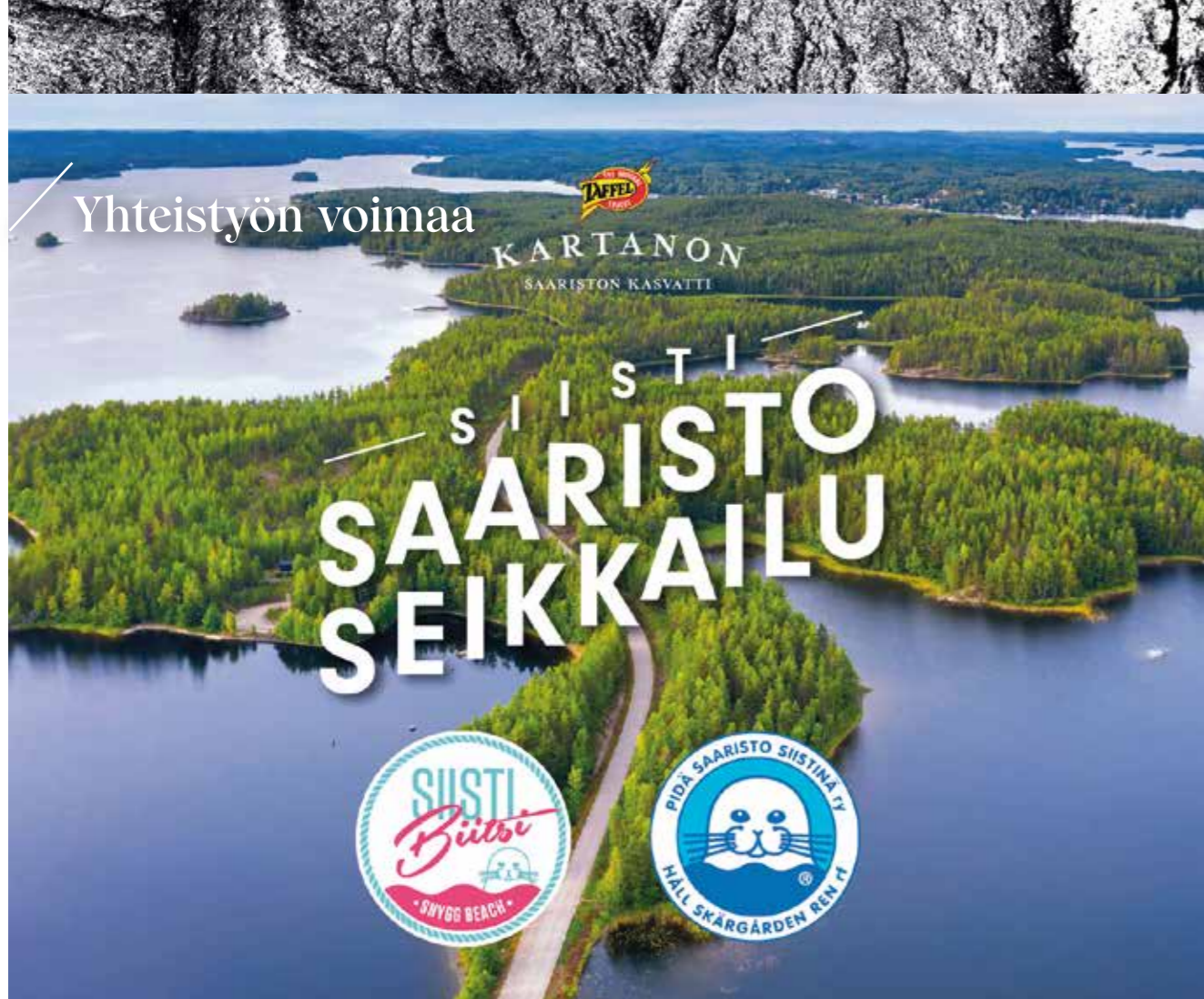
Tiesitkö tämän? *Veimme viime vuonna Saimaan huussein 236 suurrullaa wc-paperia.*

Ahvenanmaa

Ahvenanmaa on toiminta-alueistamme tuorein. Toiminta käynnistyi saarella alkuvuodesta 2023. Ahvenanmaalla haluamme kehittää erityisesti satamatoimintaa Roope-satama-ympäristöohjelmamme avulla. Lisäksi kaikki ahvenanmaalaiset halutaan Siisti Biitsi-talkoisiin mukaan, ja tavoitteena on jalkauttaa kummikoulutoiminta alueen kouluihin.

Tiesitkö tämän? *Nyt voit laittaa seurantaan Ahvenanmaan omat Instagram- ja Facebook-tilit @hallskargarden-renaland. Tästä tulemme vielä kuulemaan lisää!*

Yhteistyön voimaa

KARTANON
SAARISTON KASVATTI

SIISTI
SAARISTO
SEIKKAILU

PSS ry:n uusin pääyhteistyökumppani Kartanon perunalastut esittäytyy

Teksti: Eine Alho (Communications manager / Orkla Suomi)

Kartanon perunalastuja on valmistettu jo kohta kolmenkymmenen vuoden ajan, vuodesta 1995.

– Olemme hurjan ylpeitä yli 50-vuotisesta Haraldsbyn tehtaastamme, jonka tuotteet tarjoavat herkullisen makunsa lisäksi myös ympäristön huomioivan kotimaisen tuotantoketjun aina pellolta ruokapöytään. Kartanon perunalastut valmistetaan aina kotimaisesta perunasta, jotka on nostettu Suomen saariston viljavasta mullasta, kertoo Emmi Jyly Kartanon markkinointitiimistä.

Kartanon-brändin omistava Orkla on tehnyt pitkään tavoitteellista työtä vastuullisemman tuotannon edistämiseksi, ja tuotannossa on otettu käyttöön useita toimintatapoja kiertotalouden hyödyntämiseksi. Kartanon perunalastuja on valmistettu jo vuosien ajan uusiutuvan energian, perunankuorista tuotetun biokaasun, voimalla. Viime vuosina biokaasutuotantoa on tehostettu tuomalla laitokseen lantaa paikalliselta karjatilalta. Prosessissa syntyvä ravinnejännös ohjataan takaisin viljelijöille lannoitteeksi.

– Kertoaksemme kuluttajille uusiutuvan biokaasun käytöstä, Kartanon-pusseissa on komeillut jo pitkään Gasumin rekisteröity biokaasumerkki.

Sipsitehtaalla on lisäksi oma vedenpuhdistamo, jossa perunoiden pesuvesi on mahdollista puhdistaa ja kierrättää uudelleen käytettäväksi. Myös Ahvenanmaan merituulia hyödynnetään vihreän sähkön hankkimiseksi, ja Taffelilla onkin nykyisin Ahvenanmaalla oma brändätty tuulimylly.

– Vuodesta 2020 kaikki Haraldsbyn tehtaan tarvitsema sähkö on saatu paikallisen energiayhtiön tuottamasta tuulivoimasta. Yhden tuulimyllyn tuottama sähkö kattaa tehtaamme koko vuoden sähkön tarpeen. Näin ollen meillä on yksi syy lisää rakastaa mukavia merituuliamme, Jyly kertoo.

Kartanon Siistillä Saaristoseikkailulla yhdistetään voimat ympäristön hyväksi

Pida Saaristo Siistinä ry:n yhteistyökumppaniksi ryhtyminen oli Kartanon-brändille helppo valinta.

Kartanon perunalastut on PSS ry:n uusin pääyhteistyökumppani ja mukana tekemässä konkreettisia tekoja Suomen vesistöjen hyvinvoinnin puolesta.

– Olemme todella innoissamme tästä yhteistyöstä. Vesistöjämmme hyvinvointi on meille suomalaisille ja Kartanon perunalastujen kaltaiselle saariston kasvatille sydämen asia. Lähdimme ilolla mukaan tukemaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n tärkeää työtä ja levittämään tietoa vesistöjemme tilasta. Esimerkiksi Itämeren tilanne on hyvin huolestuttava, mutta hyvä uutinen on se, että jokainen meistä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa myös Itämeren tilaan. Kannustamme tulevana kesänä kaikkia suomalaisia toimimaan yhdessä vesistöjen hyvinvoinnin puolesta.

Tänä kesänä Kartanon perunalastut on järjestämässä kesäkauden siisteintä kampanjaa, kutsuen kaikki suomalaiset kanssaan Siistille Saaristoseikkailulle Suomen vesistöjen

hyväksi osana PSS ry:n Siisti Biitsi -ohjelmaa. Kampanja käynnistyy toukokuussa ja kestää syyskuun loppuun saakka.

– Kannustamme ja opastamme kuluttajia muun muassa vastuulliseen retkeilyyn. Osallistumme myös itse ja haastamme vaikuttajia ja seuraajamme somessa järjestön Siisti Biitsi -siivoustalkoisiin ympäri Suomen. Pelaamalla Pidä Saaristo Siistinä -teeman mukaista peliämme on mahdollista osallistua arvontaan ja voittaa muun muassa elämyksellinen yö saaristossa. Lisäksi jokaisesta kampanjan aikana myydystä perunalastupussista lahjoitamme rahaa järjestön toiminnan tukemiseksi, Jyly kertoo. **R**

Pidä Saaristo Siistinä ry, Suomen Purjehdus ja Veneily, Suomen Meripelastusseura sekä Finnboat ovat solmineet nelikantayhteistyösopimuksen vuonne 2015. Yhteistyön tavoitteena on kannustaa veneilyyn ja vesillä liikkumiseen monipuolisen yhteistyön ja alan vastuullisen kehittämisen kautta.

Miksi liittyä veneseuraan?

Teksti: Iina Airio / Suomen Purjehdus ja Veneily

Antti Kaipainen

Yhteisöllisyys, laituripaikat, koulutus, katsastus ja jäsenedut. Muun muassa ne houkuttelevat veneilijät mukaan seuratoimintaan.

Suomen Purjehdus ja Veneilyn yli 314 jäseneseuraan ja 41 luokkaliittoon kuuluu yhteensä noin 64 000 veneilijää. On matkapurjehtijoita ja -moottoriveneilijöitä, kilpapurjehtijoita ja -veneilijöitä, maailmanympäripurjehtijoita sekä olympialuokkien mitalisteja.

Heitä kaikkia yhdistää veneseuraan kuuluminen ja oman seuran edustaminen – tapahtui se kansainvälisellä kilparadalla seuran liivi päällä tai Suomen kauniissa vesistöissä seuralippu veneen perässä hulmuten.

Toisia veneseuraan kuulumisessa kiehtoo yhteisöllisyys; on samanhenkisiä kavereita, joiden kanssa voi vaihtaa ajatuksia uuden veneen ostamisesta seuran rannassa tai nauttia löylyistä saaritutukikohdassa. Toiset liittyvät hyvien palveluiden vuoksi; seuran veneilijäkurseilta saa esimerkiksi oivat eväät harrastuksen alkuun ja seuran katsastajan kanssa venettä läpi käydessä oppii tuntemaan paremmin omat ja paattinsa rajat.

Hyvät jäsenedut, kuten tapaturmavakuutus, alennus venevakuutuksesta ja monet muut SPV:n jäsenten rahanarvoiset edut, ovat myös tärkeitä tekijöitä seuran liittymistä puntaroidessa. Monet seurat järjestävät myös monipuolista alkeistoimintaa niin aikuisille kuin lapsille ja nuorillekin. Uuden harrastuksen alkumetreillä ei välttämättä ole tarvetta omalle veneelle, sillä seurojen veneillä sekä vuokrattavilla veneillä pääsee myös kätevästi vesille.

Monet liittyvät kuitenkin veneseuraan ostettuaan ensimmäisen oman veneen. Laituri- ja talvisäilytyspaikat sekä seurojen satamien septityhjennys-, tankkaus- ja jätehuoltomahdollisuudet ovat veneilijöille luonnollisesti tärkeitä palveluita.

Veneily on elämäntapa, joka luo tärkeää yhteisöllisyyttä ja tuo koko perheen harrastamaan yhdessä. Seurat ovat veneilyn sykkivä sydän.

Tutustu Suomen Purjehdus ja Veneilyn seuroihin ja toimintaan osoitteessa spv.fi. **R**

Yhteinen ympäristömme

Asensimme kuuteen katukaivoon suodattimet ja kartoitimme niihin päätyvää roskaa – suurin osa oli muovia

Teksti: Kiia Palo

Moni voi yllättyä siitä, että suuri osa katukaivoista johtaa sade- ja sulamisvedet puhdistamatta suoraan lähimpään vesistöön, jolloin kaduille heitetyt roskat voivat päätyä luontoon. PSS ry halusi selvittää, millaista roskaa katukaivoihin päätyy ja kuinka paljon. Helsingissä, Lahdessa ja Turussa sijainneiden katukaivojen suodattimiin kertyi kahden kuukauden aikana yhteensä 680 kappaletta makroroskaksi lukeutuvia roskia, joista lähes 80 % oli muovia.

Kun puhutaan vesistöjen roskaantumisongelmasta, mieleen voi nousta kuva valamerissä kelluvista massiivisista jätelautoista tai erilaisista roskiin takertuneista eläimistä. Tällaiset roskaantumisen näkyvät vaikutukset ovat antaneet sysäyksen tutkia sekä roskaantumisen laajuutta että sen merkitystä. Vaikka Itämerellä ja Suomen järvi-alueilla roskalauttoja ei ole, kärsivät nekin roskaantumisesta, jota vastaan PSS ry on työskennellyt perustamisvuodestaan 1969 asti.

Mahanpurija muovista -kampanjailmeellä merkitty kaivonkansi Oulussa. Jotta elokuussa järjestettävä kampanja ei vaikuttaisi hulevesisuodatintutkimukseen, valittiin tutkimusajankohdaksi alkukesä. Tutkimuskaivojen sijainteja ei paljastettu julkisuuteen ennen tutkimuksen päättymistä.

Roskaantumisongelmaan liittyy keskeisesti tiedon puute siitä, miten roskat kulkeutuvat kaupungeista vesistöihin. On kuitenkin arvioitu, että kaupunkiympäristössä syntyvän roskan yksi tärkeimmistä reiteistä vesistöihin on hulevesiverkosto, mihin päätyy sateiden ja lumien sulamisvesien myötä paljon roskaa. Mikroroskatasolla on jo pystytty todentamaan, että hulevedet ovat aktiivisia mikromuovin kuljettajia vesistöihin, mutta hulevesikaivoihin joutuvan makroroskan laatua ja määrää ei tietyvästi ole aiemmin tutkittu Suomessa.

– PSS ry:n tekemän suodatintutkimuksen taustalla oli halu selvittää, millaista makroroskaa katukaivoihin päätyy kaupunkiympäristössä ja kuinka paljon. Hulevesiverkoston arvioidaan olevan yksi merkittävä makroroskien reitti esimerkiksi Itämereen, sillä useimmissa hulevesikaivoissa ei ole suodattimia, vaan vedet johdetaan sellaisenaan suoraan lähimpään vesistöön, kertoo PSS ry:n projektipäällikkö **Jutta Vuolamo**.

/ Kiia Palo

PSS ry kartoitti alkukesällä 2022 kaupunkien hulevesikaivoista löytyviä makroroskia Helsingissä, Lahdessa ja Turussa. Kunkin kaupungin muutama hulevesikaivoon asennettiin kahden kuukauden ajaksi suodattimet. Suodattimet asennettiin sellaisiin kaivoihin, jotka sijaitsevat kaupunkien keskeisillä paikoilla, esimerkiksi torille, satamaan ja vilkkaalle rantakadulle, ja ne tyhjennettiin jokaisessa kaupungissa kaksi kertaa tutkimuksen aikana.

Mitä katukaivojen suodattimiin tarttui?

Hulevesikaivojen suodattimiin kertyi tutkimuksen aikana yhteensä 680 kappaletta makroroskaksi lukeutuvia roskia, joista liki 80 % oli muovia. Tupakantumppi oli kaikkien tutkimuskaupunkien yleisin roskatyyppejä; yli puolet kaikista suodattimiin päätyneistä makroroskista oli tumppeja.

– Yleisin suodattimista löytyvä roskatyyppejä oli tupakantumppi, joka lasketaan muovikategoriaan. Roskat olivat tavallisten ihmisten jättämiä, muun muassa tupakantumpeja, ruokapakkausten muovikääreitä, lasinsiruja ja purkkaa, kertoo Vuolamo.

PSS ry:n tutkimuksessa todistettiin, että pelkästään yhteen kaupunkiympäristössä sijaitsevaan hulevesikaivoon voi päätyä kahden kuukauden aikana lähes 200 kappaletta makroroskaa. Koko tutkimuksen aikana suurin kappalemäärä makroroskia löytyi Helsingin suodattimista, joissa makroroskia oli yhteensä 348 kpl. Lahden suodattimista löytyi yhteensä 229 kpl makroroskaa, ja Turun suodattimissa makroroskaa oli yhteensä 103 kpl. Näin ollen tutkimuksen tulokset tukevat arviota, jonka mukaan hulevesiverkosto on yksi merkittävä makroroskien reitti esimerkiksi Itämereen. Kaupunkien tuloksia ei kuitenkaan voi verrata keskenään tutkimuskaivojen vähäisen määrän vuoksi.

/ Veera Säilä

Suodattimista löytyneet roskat levitettiin valkoiselle paperille tunnistustyön helpottamiseksi.

Ihmisten käytös näky katukaivoihin päätyvässä rosassa

Hulevesikaivoihin päätyvien makroroskien määrän ja materiaalin voidaan arvioida riippuvan muun muassa kaivon sijainnista, roskapisteiden läheisyydestä, ympäristöstä sekä ihmisten käyttäytymisestä. Esimerkiksi vapun ja jääkiekon MM-kultajuhlan jälkeen suodattimista löytyneistä roskista oli havaittavissa ihmistoiminnan vaikutus.

– Helsingin toinen tutkimuskaivo sijaitsi Havis Amandan patsaan vierellä, jolle juhlija kansa usein kiipeilee kielloista huolimatta. Kultajuhlien aikaan patsas suojattiin yleisöryntäykseltä vanerilevyin, jotka ihmisjoukko kuitenkin kaatoi illan kuluessa. Kaivon suodattimesta löytyikin makrokokoista vaneripuupalaa sekä pienempää puusälettä. Tämä seuranta antaa viitteitä siitä, että makroroskaa joutuu kaivoihin ja vesistöihin erityisesti suosituilla ajanviettopaikoilla, Vuolamo summaa.

Materiaalina puu oli yksi tutkimuksen pienimmistä makroroskakategorioista. Liki 80 % suodattimien makroroskista laskettiin kuuluvaksi muovi- ja vaahtomuovikategoriaan. Toiseksi suurin kategoria oli lasi ja keramiikka, jotka muodostivat 8 % makroroskien materiaaleista. Kumin osuus oli 3,5 %, orgaanisen materiaalin 3,2 %, paperin ja kartongin 3,1 % ja metallin 2,5 %.

Tutkimuskaivoissa käytettiin Watec Consulting Oy:n hulevesisuodattimia. Tyhjennyksessä laskettiin suodattimien päätyneiden makroroskien määrä ja luokiteltiin roskat materiaalin mukaan.

Yhteinen ympäristömme

Katukaivot eivät ole roskiksiä

Hulevesiverkostot ovat laaja ja elintärkeä osa kaupunkien infrastruktuuria, mutta hulevesijärjestelmäratkaisut voivat olla erilaisia eri kaupungeissa ja kunnissa. Tämän vuoksi ei välttämättä ole olemassa vain yhtä toimivaa ratkaisua ehkäisemään makroroskien päätymistä hulevesiin. PSS ry:n tutkimuksen ja aikaisempien arvioiden perusteella voidaan vahvasti suositella ottamaan hulevesiverkostot huomioon, kun tehdään paikallisia ja valtakunnallisia päätöksiä roskaantumisen ehkäisemiseen liittyen.

– Osa ratkaisusta voidaan kohdentaa suoraan hulevesiverkostoon, esimerkiksi harkitsemalla suodattimien asentamista sellaisiin hulevesikaivoihin, joiden valuma-alueella roskataan huomattavasti, pohtii Vuolamo.

Roskaantumisongelmaan voidaan vaikuttaa myös kiinnittämällä huomiota roskapisteidien sijaintiin, käytännöllisyyteen ja erottumiseen katukuvassa, sillä ne vähentävät roskaantumista tutkitusti. Positiivinen vaikuttaminen eli nudging on yksi lupaava keino muuttaa ihmisten ei-toivottua käytöstä ympäristöystävällisempään suuntaan. Tähän toimintatapaan perustuu tutkimuksen taustalla oleva PSS ry:n Mahanpuruja muovista -viestintäkampanja, jolla pyritään lisäämään tietoisuutta roskien reiteistä vesistöihin merkitsemällä kaivonkannet värikkäillä kalatarroilla, joissa kaivon ritilä edustaa kalan ammottavaa kitaa.

– Valtaosa esimerkiksi meriroskasta on peräisin kaupunkiympäristöstä ihan tavalliselta kuluttajalta, ja kadulle jätetty roska voi hyvinkin päätyä lopulta kalan kitaan. Tämä tarkoittaa sitä, että jokainen meistä voi vaikuttaa helposti siihen, kuinka roskaisia vesistöämme ovat huolehtimalla, että omat roskat päätyvät roskikseen, kannustaa Vuolamo.

Hulevesisuodatin tutkimus on osa Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -viestintäkampanjaa. Ympäristöministeriö on rahoittanut Mahanpuruja muovista -kampanjaa 74 564 eurolla Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta. R

MAKROROSKA

Halkaisijaltaan yhtä suuri tai suurempi kuin 2,5 cm

MIKROROSKA

Halkaisijaltaan yhtä pieni tai pienempi kuin 0,5 cm

Jutta Vuolamo

*Helsingin ja Turun suodattimista löytyi myös paljon muovista glitterhi-
lettä, joka on kokonsa puolesta pienempää mesoroskaa (0,5–2,5 cm).
Mesoroskan määrää tai laatua ei kartoitettu tutkimuksessa.*

Vieraskynä

Hanna Oinonen

*Digitaalisen markkinoinnin
ja viestinnän asiantuntija*

Luotamme kumppanuuden voimaan

Sarlin Oy Ab on teollisen paineilman, ympäristöystävällisen energiateknologian sekä teollisen automaation ja digitaalisten ratkaisujen uranuurtaja. Palvelemme teollisuustoimijoita toteuttamalla heille energiatehokkaita, ympäristöystävällisempiä ja toimintavarmoja teknologiaratkaisuja. Kestävä elinkaariajattelu, vastuullisuus ja ympäristömme hyvinvointi ovat palvelumme keskiössä.

Sarlin on toiminut Pidä Saaristo Siistinä ry:n pääyhteistyökumppanina jo vuodesta 2017. Yhteistyö PSS ry:n kanssa on ollut Sarlinille erityisen lähellä sydäntä - ei pelkästään yleisesti ympäristönäkökulmasta, mutta myös Itämeren, saariston ja järviluonnon takia. PSS ry tekee tärkeää työtä vesiympäristöjemme hyväksi. Saaristo ja Itämeri liittyvät Sarlin Oy Ab:n historiaan vahvasti, sillä yhtiömme perustaja, Erik Sarlin, oli lähtöisin pienestä Paraisten saaristokunnasta.

Sarlin täytti viime vuonna kunnioitettavat 90 vuotta ja juhluvuoden päätteeksi oli vastuullisuus. Vastuullisuusteeman ympärille eräs työntekijöistämme teki diplomityönsä Sarlinin hiilikädenjäljestä sekä hiilijalanjäljestä. Lopputulos laskennassa oli upea; Sarlinin hiilikädenjäljen laskenta todentaa, että tuottamamme positiivinen ympäristövaikutus on suurempi kuin hiilijalanjälkemme. Tämän ansiosta emme vain vähennä oman toimintamme ympäristövaikutuksia, vaan autamme asiakkaitamme pienentämään päästöjään.

Positiivinen hiilikädenjälki syntyy, kun tuotettu ratkaisu pienentää esimerkiksi asiakkaan päästöjä. Hiilikädenjäljen tarkoitus on perehtyä koko tuotteen tai palvelun elinkaareen, kuten tuotantoon, käytön aikaisiin päästöihin ja loppusijoitukseen. Pelkästään oman toimintamme hiilijalanjäljen pienentäminen ei siis kasvata hiilikädenjälkeä.

Yksi Sarlinin strategisista tavoitteista on toimia vastuullisesti eri osa-alueilla. Keskeisessä roolissa on ilmastonmuutoksen huomiointi ja ympäristölle parempien ratkaisujen tuottaminen. Jotta voimme parantaa toimintaamme, on tärkeää saada mitattua tietoa toimintamme ympäristövaikutuksista.

Kotimaisena perheyrittäjänä luotamme kumppanuuden voimaan. Uskomme pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin, jotka perustuvat avoimuuteen ja molemminpuoliseen luottamukseen. Yhteistyö Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa on ollut juuri tätä. Yhteistyömme tukee Sarlinin strategista tavoitetta toimia vastuullisesti ympäristömme hyväksi. Toivomme yhteistyömme jatkuvan yhtä menestyksekkäänä myös tulevaisuudessa!

Ympäristö ja vastuullisuus ovat koko Sarlin Oy Ab:n toiminnan perusta.

Roopen kompassissa

Flyfoto Åland

Viehättävä Lappo sijaitsee lähellä mannerta vain lyhyen lauttamatkan päässä Kustavista. Se sopii vaikka pyöräretkeilykohteeksi osana Saariston rengastietä.

Roope löysi tiensä Ahvenanmaan Lappoon

Teksti: Kimberly Terry

Lappon vierassatama 60°19,03'N 20°59,90'E

Uusin Roope-satamamme on Lappon vierassatama Ahvenanmaalla. Lappo on aito saaristolaiskylä ja saari Ahvenanmaan itäisimmän kunnan, Brändön, eteläosassa. Lappon vierassatama on viihtyisä ja luonnonläheinen kohde, jossa on monipuoliset palvelut. Suojaisassa satamassa on paikka noin 90 veneelle.

Lappon vierassataman peruspalveluihin kuuluvat suihkut ja sauna, sähkö, vesi, polttoaine, septitankin tyhjennys, jätehuolto ja kierrätys sekä muut satamapalvelut. Satamassa on myös kauppa ja ravintola sekä pieni vaatemyymälä. Lappon vierassatama on avoinna toukokuun alusta syyskuun loppuun.

Ajatus hakea Roope-satamaksi syntyi Visit Ålandin vierassatamaverkostossa, jossa on muun muassa keskusteltu satamien ympäristötyöstä. Tiina Thörnroos, joka pitää Lappon saarella Vieraskoti Pellasia ja on Södra Brändö Turistservice AB:n hallituksen jäsen, kertoo miksi Lappon

vierassatama haluaa toimia Roope-satamana ja mitä odotuksia sataman välillä on.

– Laadukas ympäristötyö, asiapohjainen tiedotus ja koulutus, verkostoituminen ja yhteismarkkinointi. Kun luonto voi hyvin, myös ihmiset voivat hyvin. Kaikkihan toivovat hyvinvointia ja haluavat pitää huolta ympäristöstä, jotta meillä on jotain, mitä jättää lapsillemme, Thörnroos toteaa.

Thörnroosin mukaan Lappon vierassatama toivoo Roope-satamaohjelman antavan suuntaviivoja ympäristötyöhön sekä mahdollisuuden verkostoitua.

Lapossa käy vuosittain 10 000 matkailijaa. Saarelta on kolmen tunnin matka Maarianhaminaan ja Turkuun. Lappo on mukava päiväretkikohde veneilijöille esimerkiksi Uudestakaupungista, Turusta, Paraisilta, Naantalista, Kustavista, Nauvosta tai Iniöstä. **R**

lappo.ax

Juurikkasaaren vierasvenesatama kehittää ja kierrättää

Teksti: Terhi Takkinen

Juurikkasaari 62°08'55.9"N 25°46'30.2"E

Pidä Saaristo Siistinä ry:n Roope-satama-ohjelmaan on osallistunut yli 55 satamaa eri puolilla Suomea. Päijänteellä Roope-satamia oli viime kesänä neljä. Tänä keväänä Roope-satama-ohjelmaan on hakenut mukaan Pohjois-Päijänteellä Jyväskylän Säynätsalossa sijaitseva Juurikkasaaren vierasvenesatama.

Juurikkasaarella on viime vuosina uusittu isolla kädellä satamainfraa. Rantaan on rakennettu kauan toivotut laiturit vierasveneille, kesäaikaan avoinna olevat rantabaarit grilli- ja kahvitteherkkuineen sekä terassit. Alueelta löytyy myös rantsauna ja hyvät uintimahdollisuudet niin laiturilta kuin lapsiystävälliseltä hiekkarannaltakin. Talvella on mahdollisuus avantouintiin! Roope-satama-ohjelmaan hakeminen on jatkumoa satama-alueen kehittämiseksi.

– Haimme Roope-satama-ohjelmaan, koska haluamme edistää Päijänteen vesistön hyvinvointia omalta ja yrityksemme osalta. Päijänne on kuulunut meidän yrittäjien elämään koko elämämme ajan. Meille on tärkeää, että vesistö voi hyvin myös tuleville sukupolville, kertoo Juurikkasaaren yrittäjäpariskunnan Sirpa Pii-Keinonen.

Juurikkasaaren alueella toimivat rintarinnan yrittäjäpariskunnan ylläpitämä ympärivuotinen Juurikkasaaren vierasvenesatama, juhlapaviljonki, lounasravintola ja tapahtuma-alue sekä Jyväskylän veneseura ry. Veneseuralla on alueella reilut 130 venepaikkaa käsittävä kotisatama.

– Olemme viime vuonna investoineet kierrätysjärjestelmään, johon myös Juurikkasaarella sijaitseva Jyväskylän veneseura ry on osallistunut ja sitoutunut toiminnallaan. Tavoitteena on kierrättää mahdollisimman paljon tuottamastamme jätteestä. Suosimme muutenkin kierrättämistä. Käytämme muun muassa kivoja sitruunamehupulloja maljakoina, tukkuostoksissa käytämme kestokasseja ja säilytyslaatikoita emmekä pakkaa ostoksia muovisiin tai pahvilaatikoihin, luonnehtii Pii-Keinonen.

Juurikkasaaren yrittäjäpariskunta, Sirpa Pii-Keinonen ja Pasi Keinonen ovat molemmat olleet pitkään yrittäjiä Päijänteen rannalla. He ovat yrityksen ja omien vene- retkiensä myötä tavannut järvillä monenlaisia kulkijoita. Keinokset haluavat omalta osaltaan olla muistuttamassa luonnon kunnossapidosta, jotta vesistöt ja puhtaat saaret sellaisina säilyisivät.

– PSS ry:n Roope-huoltoalukset tekevät hienoa työtä pitämällä saaristot siistinä ja haluamme tukea heitä siinä tehtävässä, kiittelee Pii-Keinonen. **R**

juurikkasaari.fi/vierasvenelaituri

Terhi Takkinen

Juurikkasaaren yrittäjäpariskunta Sirpa Pii-Keinonen ja Pasi Keinonen ovat pitkään linjan yrittäjiä Päijänteen rannalla.

Jaana Pääkkönen

Uudet vierasvenelaiturit kutsuvat vesistöretkeilijöitä nauttimaan sataman palveluista.

PÄÄSTÄ VARPAISIIN PUHTAAMPIEN VESISTÖJEN PUOLESTA

PSS ry:n Roope-tuotteet ovat vesistöjen ystävän valinta! Merkittävä osuus tuotteiden myyntituotosta ohjautuu suoraan saaristo- ja järviluonnon suojeluun.

Tilauksiin lisätään postimaksu.

Katso koko Roope-tuotteiden valikoima ja tee tilaus verkkokaupastamme:
roope-tuotteet.fi.

Roope-pipo

Vesistöjen ystävän tavaramerkki on klassinen Roope-pipo! Kotimaiset pipot sopivat joustavan kokonsa puolesta niin lapsille kuin aikuisillekin. Kaikki väri-, materiaali- ja mallivaihtoehdot löydät Roope-tuotteiden verkkokaupasta.

Puuvillainen pipo
19,90 €

Klassinen pipo
(50 % villa, 50 %
polyakryyli)
21,90 €

Merinovillainen
pipo
39 €

Puuvillainen
Roope-minipipo
18,90 €

Roope-tennissukat

12,90 €

Suosittujen Roope-tennissukien varressa keikkuu tuttu hylje, joka kääntää katseet! Kotimaiset Roope-tennissukat on valmistettu luonnonkuidusta.

Väri vaihtoehdot: valkoinen ja musta
Koot: 34–36, 37–39, 40–42 ja 43–45

Roope-kangasmerkki

8 €

Sykkiikö sydämesi vesistöjen hyvinvoinnille? Näytä se Roope-kangasmerkillä! Suloinen Roope-kangasmerkki sopii ommeltavaksi niin vaatteisiin kuin asusteisiin – vain luovuus on rajana. Roope-kangasmerkin voi bongata myös opiskelijahaalareista, sillä se on opiskelijoiden keskuudessa huippusuositettu haalarimerkki.

Halkaisija: 10 cm.

Roope-purjekassi

39 €

Kestävä purjekangaskassi on helppo heittää olalle niin kauppa- kuin saunareissuilla! Tästä kankaasta ei voitukaan tehdä purjetta, joten se sai uuden elämän kotimaisen Globe Hopin käsissä.

Koko: 46 cm x 36 cm

Roope-kynnysmatto

15,90 €

Anna iloisen Roopen tervehtiä vieraitasi! Yksinkertainen ja tyylikäs Roope-kynnysmatto sopii niin veneeseen, laiturille kuin kotiin. Maton pohja on kumia, joten se pysyy hyvin paikoillaan. Suosittu matto on valmistettu ympäristöystävällisestä Recyclon-materiaalista, jonka tuotannosta ei jää hävikkiä.

Mitat: 39 x 58 cm
Väri vaihtoehdot: Ruskea ja sininen

Roope-käsitiskiaine

6,90 €

Hellävarainen Roope-käsitiskiaine on kotimainen avainlippumerkkituote. Tiskiaineen teho perustuu kotimaiseen patentoituun Fain-erikoistensidiin, jonka tuotannossa kaikki sivutuotteet kierrätetään tai käytetään hyödyksi.

Koko: 500 ml
Valmistaja: Fainted Oy, Salo

Roope-keittiöpyyhe

18 €

Tämä keittiöpyyhe paranee vanhetessaan! Pyyhkeeseen on painettu hyödyllisiä ja ympäristöystävällisiä siivousmenetelmiä, joissa voit hyödyntää ruokakaapistasi löytyviä aineksia. Kuvio on painettu pigmenttimenetelmällä, jossa ei käytetä ollenkaan vettä ja vain hyvin vähän sähköä.

Mitat: noin 47 cm x 67 cm

Roope-termospullo

29,90 €

Roope-termospullo kulkee mukana kesän reissuilla. Tuplaseinäinen, teräksinen termospullo pitää juoman kylmänä 24 tuntia ja kuumana 12 tuntia. Tuotteessa on 100 % vuotamattomuustakuu!

Termospullon tilavuus: 0,5 l

Roope-tuotteiden myynnistä vastaa Pidä Saaristo Siistinä ry:n pääyhteistyökumppani turkulainen Ocean Spirit Oy: oceanspirit.fi, p. 040 761 8484.

Jälleenmyyjät:

Aspö Gästservice | Design Hill, designhill.fi | Fantoy Marine, fantoy.fi | Forum Marinum, forum-marinum.fi | Förby Marina, karlforstrom.fi | Idas Bod brannskar.fi | Kahvila-Ravintola Satamakapteeni, satamakapteeni.fi | Karhusaaren kauppa ja Kauppalaiva Christina, kauppalaivachristina.fi | Kivenlahden Venekerho, kivenlahdenvenekerho.fi | Kotka Maretarium Oy, maretarium.fi

PSS ry:n toimistot Turussa ja Savonlinnassa | Puumalan vierassatama | Skärgårdscentrum Korpoström Saaristo-keskus, skargardscentrum.fi | Seapoint Pohjoisranta, seapoint.fi | Seapoint Porkala Marin, seapoint.fi/asetat | Tavaratalo Wahlsten, wahlsten.fi | Utö Handel, uto.fi | Varuste.net | Örö Linnakesaari, visitoro.fi | Veneilijän Verkkokauppa.fi | Treenikatmat.fi | Jurmo Vierassatama, jurmo.com

Haluatko jälleenmyyjäksi? Ota yhteyttä Ocean Spiritiin.

TIETO SUOJELEE YMPÄRISTÖÄ

MOOTTORIVENELEHTI
Kippari

UENE

TM TEKNIKAN MAAILMA

KARI HIRVONEN-ARKISTO

HALLINTO

Linnankatu 16, 20100 Turku
toimisto p. 02 274 5500 | info@pssry.fi

toiminnanjohtaja Aija Kaski
p. 040 528 7145 | aija.kaski@pssry.fi

talous- ja henkilöstöpäällikkö Rasmus Karlsson
p. 040 4571 863 | rasmus.karlsson@pssry.fi

jäsenvastaava Linda Fagerström
p. 040 580 1061 | linda.fagerstrom@pssry.fi

viestintäpäällikkö Veera Säilä
p. 040 455 2798 | veera.saila@pssry.fi

viestinnän asiantuntija Ida Sandberg
p. 040 457 1182 | ida.sandberg@pssry.fi

viestinnän asiantuntija Terhi Takkinen
p. 040 350 0319 | terhi.takkinen@pssry.fi

viestintäkoordinaattori Kiia Palo
p. 040 189 8655 | kiia.palo@pssry.fi

varainhankintapäällikkö Anne Ala-Pöllänen
anne.ala-pollanen@pssry.fi

projektipäällikkö Jutta Vuolamo
p. 040 458 9156 | jutta.vuolamo@pssry.fi

Siisti Biitsi -ohjelmapäällikkö Julia Jännäri
p. 040 455 7251 | julia.jannari@pssry.fi

AHVENANMAA

aluekoordinaattori Kimberly Terry
p. 040 151 0538 | kimberly.terry@pssry.fi

RANNIKKO, PIRKANMAA JA ROOPE-SATAMAT

aluepäällikkö Katriina Murto
p. 050 598 5181 | katriina.murto@pssry.fi

huoltoalus M/S Roope, Saaristomeri
p. 0400 372 379 | kari.lahtinen@pssry.fi

huoltoalus M/S Roope-Botnia, Pohjanlahti
p. 050 557 5022 | roope-botnia@pssry.fi

Itäinen Suomenlahti hallinnoidaan Turusta
p. 02 274 5500

Pirkanmaa hallinnoidaan Turusta
p. 02 274 5500 | pirkanmaa@pssry.fi

PÄIJÄNNE JA SAIMAA

Puistokatu 5, 57230 Savonlinna
p. 015 514 648 | roope.jarvisuomi@pssry.fi

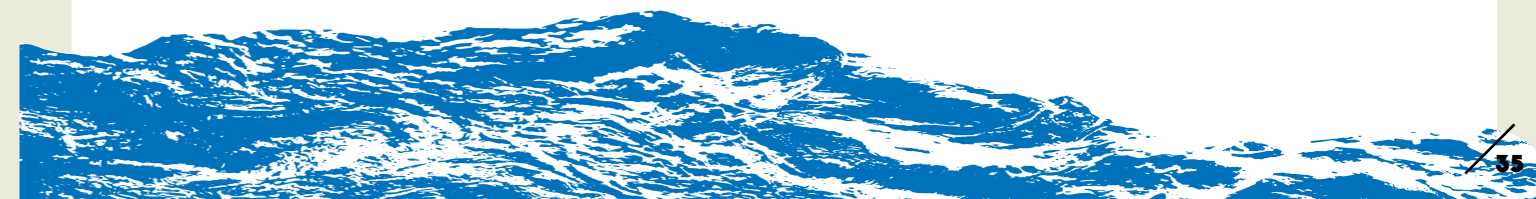
aluepäällikkö Eeva Taimisto
p. 0400 555 098 | eeva.taimisto@pssry.fi

aluekoordinaattori Veli-Matti Hartikainen
p. 045 773 47989 | veli-matti.hartikainen@pssry.fi

huoltoalus M/S Roope-Saimaa, Saimaa
p. 0400 165 635 | roopesaimaa@pssry.fi

huoltoalus M/S Roopetar, Päijänne
p. 040 755 3413 | roopetar@pssry.fi

PIDASAARISTOSIISTINA.FI | SIISTIBIITSI.FI

Pääyhteistyökumppanit

BEWESHIP

DB SCHENKER

Helvar

Kappahl

MAKIA
EST.2001 — HELSINKI

OceanSpirit.fi

**OTAVA
MEDIA**

Rapala®

SARLIN

SUOMEN JALOMETALLIKIERRÄTYS

**TURKU
ENERGIA**

VIKING LINE

ÄLANDSBANKEN

Yhteistyökumppanit

datataito

Finnlines
a Grimaldi Group company

HIDEX

KESÄRAUHA

LYYTI

MOLOK

**PAU
HAUS**

POUTARILVI

RUISROCK

**SAIMAA
BREWING Co**

STORMOSSEN

Katso kaikki PSS ry:n tukijat ja tutustu yritysyhteistyön mahdollisuuksiin osoitteessa:

PIDASAAARISTOSIISTINA.FI/YRITYSYHTEISTYO